

రెండవ యుద్ధబుణమునకు

(119)

ద ర ఖా స్త లి పు డ జే క్షి త ము లు.

ఈ బుణము నూటికి రెండు పున ఈయబడును. వృత్తికన్న లేదు. ఈ యుద్ధబుణ పత్రములు మరల 1921వ సంవత్సరములో నూటికి నూరురూపాయలు యివ్వబడును. 1923 వ సం.లో గూడ నూటికి నూరురూపాయ లీయబడును. 1925 సం.లో 100-కి 103 రూ. న్ను, 1928లో 100-కి 105 రూ.పాయలును పత్రములనుకొనువారి యిష్టప్రకార మీయబడును.

ఇంతకంటె భ ద్ర మైన సామ్యుదాచుకొనువద్దతి వేరులేదు.

ఈ ప్రకటన దరఖాస్తు ఆపయోగించుకొనుటకు దీనిని చింపి మీ పేరుచ్రాసి పంపుడు.

ద ర ఖా స్త న మూ నా.

మదరాసు బ్యాంకింగ్,..... 1918.

కో క థ ప తి,

ఆయా, ఇంతలోరూపాయలచెట్టున లేక లొక్క మును పంపుచున్నాను. దీనికోక యుద్ధబుణపత్రమును (పామిసరికోటు *) మొదలగా నిప్పించిన మీ కెంతయు కృతజ్ఞుడను. ఈ పత్రపు సామ్యుదాచు ఏ సంవత్సరములో సామ్యుదాచులయినో ఆ సంవత్సర మందనిచ్చి కట్టినవానిని కొట్టివేయుదు. * 1921, 22, 23 సంవత్సరములో వాపసుచేయవలయును. (కెజరీలో ఇవ్వబడును. ఇట్లు నిశ్చయపరచుదు. పేరు.....చిటాను..... (స్వస్థముగ వ్రాయుడు.)

బ రో వా మ హా న ం గ మ ము

(రైలుకు విజృంభి)

ఆంగ్లండు

సామ్రాజ్య యుద్ధసభ.

లండను, జూలై 15:—నేడు సభవారు సమావేశమై క్రిమియా యుద్ధము గూర్చి పరిశోధించుట కొకసంఘము నేర్పరుచుటకు పరిశోధక కమిషనులను సామ్రాజ్య శక్తులవారు భరించుటకును నిశ్చయించిరి గాని ఆదాయపు సమస్యను రెండు మాసముల వరకును చేయుట వ్యాధివిధియైనను ప్రస్తుత యుద్ధము ముగియవలయునని సవరించుట కవకాశము లేదు గాన యుద్ధానంతర మావిషయమును పూర్తిగా చర్చించి తదనుగుణముగ కావలసిన సంస్కరించి ఆలోచనము తొలగించుట నరికి. సామ్రాజ్య ఆనుపల్లి పరిశీలక సంఘము నేర్పరుచుటకు గాన అధివేతనముల రానులు కమిషనరు టసాల సమావేశమును ఏర్పరుచుటకు నిశ్చయించిరి. రంగులపరిశ్రమ నభివృద్ధి కొందించుట కై సామ్రాజ్య శక్తులవారును సహకారులు కావలెను. ముఖ్యములగు పరిశ్రమలందు శ్రమితుల మించుకుండ చేయునలెనని నిశ్చయించిరి. వాకలకేవులను నిర్ధారణచేయుటకు సామ్రాజ్య పరిశోధకసంఘము నేర్పరుచుటను నిశ్చయించి తత్సంబంధములగు వివరములను ప్రక్షలన నిర్ధారణచేయుట కొకసంఘము నేర్పరుచిరి.

ఫ్రెంచీల సమావేశము.

లండను, జూలై 15:—తెన్నవందు జరిగిన ప్రామ్మ, జర్మనీ, సమావేశమునందు కలెనె, హేరునందు జరిగిన ఆంగ్ల జర్మను సమావేశమునందు గూడ విషయము లనుకూలముగా పరిష్కరింపబడినది.

సరకుల ఎగుమతి.

సికింగు, జూలై 15:—నిగోధము తొలగించబడిన పిమ్మట చీనానుండి రష్యాకు సామానులు పంపబడుచున్న వనియు అవి జర్మనులకు యాభ్యుదయమునై ననిగా నున్న వనియు డెయిలీ మెయిలు ప్రత్యయము ప్రకటించుట. అట్లు జరుగుటలేదు. పరిశీలనము బాగుగా జరుగుచున్నది. రష్యానుగా నెరలైన పంపిన నవి ప్రస్తుతము జర్మనుల కందకాలవని కష్టము భరమైయున్న నవరలు కలిగినవి.

వాణిజ్యసంఘము.

లండను, జూలై 15:—చాల సమకూలమగు ప్రాతీయ నిబంధనముగల వాణిజ్యసంఘములను దొరకెనమువారు నిరంకుశమున పొంగు పెంతు ప్రజలసభలో బాల్కురుగా కలిగిరి.

సంస్కరణములు.

పాటియాలా మహారాజు గారు

లండను, జూలై 15:—నివేదికమువలన ఇండియా మంత్రి రాజ్యపరిషిద్దాద్ల పరిశీలన మును బాగుగా జరిగినట్లు స్పష్టమగుచున్నది. సంస్థానములను గూర్చి వివరింపబడిన ప్రకరణమున సంస్థానాధిపతులు చేసిన యుద్ధ సహాయముగూర్చి వివరముగ వ్రాయబడినది. సామ్రాజ్యమునీని సామంతరాజులగు మాకును ఈ యుద్ధవిషయమున శక్తిత్యమేగాని భిన్నత్య మేమియునులేదు. ఈ యుద్ధమువలన ఆంగ్లవీరకమునకును సామ్రాజ్యమునకును మాకును సంబంధము దృఢమైనది. సంస్కరణములలో సాంస్కృతికత్యమునకును సంస్థానముల వాకిని సంబంధముగల చోట్ల చేయుటచే సంస్కరణములు చాల సంకృష్టికరము లనియు సంస్థానాధిపతులందరును ప్రశంసించుక మానరి నేడు ముఖ్యముగా తెలచెదను. సంస్థానాధిపతుల భావమున ప్రభుత్వమువాకి తెలుపుట కొక సంఘ మేర్పడగలదు. ఆంగ్ల సామ్రాజ్యాభివృద్ధిని గూర్చి మేము సహకారులము కాకలేదను. అట్లు సహకారులము కావలెననినను సంకృష్టికరమగు పని జరుగవలెననిన హిందూశక్తిమున కంతకును విశేషములకును గల సంబంధము చేతరక్షణము వాడెములు, నుంకములు మున్నగు విషయలందును మేము మా అభిప్రాయములను తెలుపుట కవకాశ మందవలెను. కట్టిన సంస్కరణములనుగూర్చి భారతీయు లందరికీయును నేను మాటలాడకాలను గాని 50 ఎన్. పి. సింగ్ గారి అభిప్రాయమును భారతీయులందరును గమనింపదగునని నేను నడిచెదను. దానిని భారతీయులు బాగుగా పరిశీలించెదరని నేను తెలచెదను. సంస్థానములకును (బ్రిటిషు ఇండియాకునుగల సంబంధము స్థిరమగుటచే బ్రిటిషు ఇండియాకును భావ్యతగల పరిపాలనమున ప్రజల కధికారవకాశము కలిగించుటలను జేకమునం జేకభావమును విశ్వోదమును సంకృష్టియు నధికమగున గాన నది చాలసమంజసమని సంస్థానాధిపతు లభిలషించుచున్నారని మహారాజా గారు ప్రస్తుతప్రతిభ వ్రాసిరి.

అట్లాంటికు సముద్రమును విమానమున దాటుట

లండను, జూలై 15:—దక్షిణ ఆమెరికా వైమానికుడు ఈసంవత్సరము అట్లాంటికు మహాసముద్రమును దాటుటకు ప్రయత్నించెనను వదంతులను వినిపింపు ప్రయాణమును పూర్తి చేయు మొదటివానికి 1000 పాపలకు బహుమతి యిచ్చెదమని డెయిలీ మెయిలు ప్రతీక వ్రాసినది.

హార్లింగు ఉపన్యాసము.

తెన్నవందు విషయము.

లండను, జూలై 14:—తెన్నవందును గూర్చి కొంటు హార్లింగు చెప్పిన వాక్యములు ప్రభువజర్మను ప్రకటనమునందు ఆసంపద బడుట గొప్ప విశేషము. దీనిని చూచినచో, కొంటు హార్లింగు పశ్చిమరంగ స్థితులను వివరించి, తరువాత ప్రజలలో ఆనుమానములను, సంశయములను లేకుండుటకు శ్రమియమును గూర్చివచ్చు సంతృప్తి ముగా ప్రకటించెనని తెలుపబడినది.

నల్లమందు వ్యాపారము.

లండను, జూలై 11:—పొంగు పెంతునందు ప్రజాపతి నిధి సభలో బాన్ రీసు గారి ప్రక్షిప్త ప్రత్యుత్తరమును జెప్పరు హిందూశక్తిమునకును వైవాకును నల్లమందు వ్యాపారమును పునరుద్ధరించు ప్రయత్నముజరుగుచో అట్టిదిజరుగుటంద చేయుటకు ప్రభుత్వమువారు సర్వప్రయత్నములను జేసెదరనియు హిందూశక్తిపు నల్లమందునకు భరలను నిర్ణయించు సంఘము కటి హంఘాయి యందు గలదనియు బాల్కురుగాడు చెప్పిరి.

జనపవార వ్యాపారము.

లండను, జూలై 11:—పొంగు పెంతునందు ప్రజాపతి నిధి సభలో సర్ బాన్ రీసు గారికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు ప్రభుత్వమువారు తటస్థ శక్తులకు జనపవార నెగుమతి చేయుటకు తమ స్వాధీనమునందుంచుకొని నందున జనపవార యొగు మతి యుద్ధసందర్భమున విశేషించుటచేదని ప్రకటించినను జనపవార శ్రమితులకు చేరకుండ చేయుటకు మనశ్చి ఎత్తుక కాబాలదని బాల్కురుగాడు చెప్పిరి.

ప్రామ్మ

మిత్రమండలి విజయము.

లండను, జూలై 15:—ఒక స్థానము కొరకు రెట్టువును తరిగెనును ఇది సహా పోరు జరుగుచుండెను. ఆదివాంమునా దవట మే మాన్యముగా శ్రమితులను తలచేది పూర్తిగా నోడించి అన్నిస్థానముల నాక్రమించితిమి. 298 గురిని చాల మరగిరగులను ఇకర సామగ్రిలను వశపరచుకొంటిమి. మాన్యము స్పష్టము. విజ్ఞానము ప్రజో శక్తు వక్షిణమున మేము మా స్థానములను కొంత యభివృద్ధి కొందించితిమి. కొద్దిమందిని పట్టుకొంటిమి. అగ్రాముకు దక్షిణమునను దెగూము త్తరము నను లాకేరు దిక్పన్నీరంగము లందును శ్రమితులు క్షీరంగుల నధికముగా కాల్చిరిని బ్రిటిషు వారు ప్రకటించిరి.

ఆఫ్రికానుల అపజయము.

లండను, జూలై 10:—అపజయములు ప్రారంభమైన వెనుక జ్యూలు ఆఫ్రికానులనుండి మరు సహాయముగ జెప్పించు కొనుచున్నార. ఆఫ్రికా అపజయము ఆఫ్రికా హంగరీలకు ఇదివరక ననుకొనిన దానికంటె ఎత్తుక వనస్తాపము గలిగించును. వియన్నాలో నూతన సంది విషయపు మాటలు మాట్లాడుకొనుచున్నార. శ్రమితులయందు ఇర్మనుల ఆలోచనలు సంతృప్తి ముగ తొలగింపబడినవి. కేంద్రమునందు యుద్ధకార్యాల యుమవారు పరియోగ ప్రయత్నమును కలిపి స్థితులను బాగు పటచవలెనని యూహించుచున్నారు. జర్మనులు యుద్ధసమస్య పైని గలిగింపబాల నందులకు కొనసాగిపిరు లగుచున్నారనియు 1919-వ సం.మునందు యుద్ధవిజయ నిశ్చయము ప్రజలకు వచ్చు కము గలిగింప జేదనియు ప్రతిప్రకటనము నుండియు తెలియుచున్నది. 2-ని జర్మనుదేశాధిపతి వైనిటలకు ముఖ్యమైన నమృతాదులును, కానవానుసరణవిధియు వైనిటలయందు శత్రువు చని జూను 7-వ తేదీగల యుద్ధపునందు ప్రకటించెను. వైవాధిపతులు నేరపులను తమ చాటున నుంచుకొనుటయో లేక ఆల్పికిన్ మెసంగుటయో జరుగుచున్నదనియు ఆయుధ్రయపు నందు చెప్పుబడినది. వైనిటలు శ్రమితుల ప్రకారము పనిచేయుటకు నిరాకరించుట భయంకరముగ వృద్ధియైనదని జూను 12-వ తేదీ గల యొక యుద్ధపు ప్రకటించుచున్నది.

అమెరికా సేర.

వాషింగ్టను, జూలై 15:—అమెరికా సేర అత్యధికముగా వచ్చుచు నెయున్నది. ప్రస్తుతము ప్రాన్యజేతముకు వచ్చిన సేనను మూడుభాగములుగా చేసిరి. ఒక్కొక్క భాగము నందు 225 మొదలు 250 నేల మందివరకు నుండును.

నూతనావస్థాపనములు.

పరామరంగమునకులు.

అందఱు, జూలై 15:— (సాయం 4-5 గం) పరామరంగమునందు యిట్లు తెలియచిచ్చినది:—

(రాత్రి 12-5 గం) పరామరంగమునందు జరగవలసిన ప్రాంత కాలమున రెండు ఆరస్కందముల వారంభించిరి మొదటి ఆరస్కందము సాటియరీకిని వైసికిని(రిమ్మకు 3,4 మైళ్లు నైరుతి) మధ్యను రెండవది 25 మైళ్ల సేనాముఖన ప్రాంత మెయినన్నడేవ్ సాంవెలకు మధ్యను ప్రారంభింపబడెను. రిమ్మకు నైరుతిని జరగవలసిన సాటియరీ యొద్ద పరామరంగములో 5 వేల గజముల దూరము ప్రవేశించి మార్గముననున్న వైసియును పురమును, మొగటి పరామరంగము క్రికి 3000 గజముల దూరమున నున్న బాంక్విగ్ని పురమును ఆక్రమించుకొనిరి. పెంకోట్ల, సామోయిచీ గ్రామములు గూడ శత్రువుల వశమయ్యెను. రిమ్మకు తూర్పున పరామరంగద్వారములందు శత్రువులు నిర్బంధింపబడిరి. కానీరిమ్మకు దక్షిణమున శత్రువులు మార్గమునదిని అనేక స్థలములందు దాటిరి. శత్రువులు రిమ్మ కిరువైపులను ముట్టడించి రిమ్మపురమును కొండలను పట్టుకొని జర్మకుల కుడివైపుదగ్గరము దక్షిణముఖమున పురోగమమును సులభముగనుగొని చేయుటకే ప్రయత్నించుచున్నారని తెలిసికొనవచ్చును. ఇది ముఖ్యముగా మన నిర్ధారణము చేయుటకేంకను సుయము రాతదని యుద్ధకార్య విమర్శకులు తలంచుచున్నారు. 60 శత్రుదళము లీయుద్ధమున పాల్గొనుచున్నవనటను యుద్ధతీవ్రతను చూడగా ఇదియే ప్రధానద్దయుమని తోచగలదు. ఇంకననేక స్థానములందును ముఖ్యముగా అమిస్సరంగము నందును తీవ్రయుద్ధములు సలుపుటకు శత్రువులు సిద్ధముగా నున్నారని తెలియుచున్నది.

యాటరునితీఖరి యుద్ధమున వర్తించుచు పారినుండి తంజివూరు నిట్లు పంపెను:— ఇందుతోబాటు ఆర్యకురంగమునందును తీవ్రయుద్ధ మారంభింపబడెను. దీనినిమన ఫిరంగిదళము విప్పుచుచున్నది. లాఫ్టి మైలకై వైపున జర్మకు యుద్ధమారంభింపగా, మన ఫిరంగుల తీవ్రతవలన శత్రువులు పంపులను వదిలి చేయవలసివచ్చెను. మనకునుకొనిన తేవీనాడు మనముకొనినవోట ముట్టడిజరిగెననియు, మధ్యాహ్నపు యుద్ధవిషయములను గూర్చి అందఱును మనకనుకూలభావమును గలిగియున్నారనియు ఇక్కట్రా నిజియంటు ప్రతీక వ్రాసినది.

చీనా

వైనాయందు నాకానిర్మాణము.

వాషింగ్టన్, జూలై 15:— సాయంత్రం యందలి వైనాదేశ నాకానిర్మాణాలయమునందు ఒక్కొక్కటి 10000 టన్నులు మోత చొప్పున 4 నాకలను నిర్మించుటకు అమెరికన్ నాకానిర్మాణాలయమువారు వైనాప్రభుత్వమువారికి కంట్రాక్టు నిచ్చి మరి 80 వేల టన్నుల నాకలను నిర్మించుటను గూర్చి వైనాప్రభుత్వమువారి మానవన తీసివేసిరి. 35 వేల టన్నులకుక్కు అమెరికానుండి వైనాకు పంపగలదుగాని ఇంజినుల వైనాయంతే నిర్మింపబడును.

హాలండు

డచ్చి మంత్రివరము.

హేగ్, జూలై 15:— డిల్లీల్లోని రాజీగారు రాజకీయ ద్వితియ సభా సభ్యుడగు తెల్లెమ్మగారిని (క్యాబొలిక్కు మగ్గిడు) మంత్రివరము చేర్చుటప నియమించిరి.

రుస్సా

బోస్నియకుల సితి.

అంస్టర్డాం, జూలై 15:— నుస్కోయందలి బోస్నియకులు ప్రతిభవల నణచ బాలక తెల్లెమ్మగార్ల సహాయము వలనను నివాసములను ప్రాణములనుగాపాడుకొనుచున్నారని క్లిఫ్ విలేఖరి యొకరు వెల్లుఫానిక్కు తీటంగు ప్రతీక వ్రాసెను.

సోవియటు సేనల వికమర్శము పోవుట.

అంస్టర్డాం, జూలై 15:— అంగ్ల పరామరంగద్వారము ఫలము సోవియటు సేనలయందై కమర్శము పోయినదనియు అసేనలయందు కొంతభాగము శత్రువుల వైపున జేరెననియు టోట్సిగ్- సోవియట్ల మహాసభయందు జెప్పెను.

జెకోస్లావకుల విజయములు

అంస్టర్డాం, జూలై 15:— రెడ్ గార్డులు ఎంతకడకుగ ప్రతిఘటింపినను జెకోస్లావకులు కాబావ్ అనుపురమును స్వాధీనపఱచు కొనిరినియు రైలువే బంక్కును నడి సంగమ స్థానమును అగు ఈ ముఖ్యప్రదేశము స్వాధీనమైనందున జెకోస్లావకులు వోల్గానదిగను భాగ ప్రదేశమున గల ప్రభుత్వమున కధిపతులైరినియు టెగ్ బ్లాటు ప్రతీక తెలుపుచున్నది.

జెకోస్లావకుల బలము.

అందఱు, జూలై 15:— జెకోస్లావకులు కాబావ్ పురమును స్వాధీనపఱచు కొనిన సందర్భమున జెకోస్లావకులు, డి రోయొద్దను, వాల్గొమిదను పశ్చిమనైరుతి యందును బ్రోట్సిగ్- విర్షుచిన సేనలను తమ యువయోగమునకే యువయోగించుకొనుచు అందు నుండి బ్లాకుగార్డు లనుపేరను కొందఱిని వేటుపఱచి వారిలను జెకోస్లావకు బలమును ఇరిర వచ్చును ప్రతిపక్ష బలమును బలపఱచుచున్నారని జర్మకు వార్తాపత్రికలు వ్రాయుచున్నవి.

నూతన సై బేరియను ప్రభుత్వము.

అందఱు, జూలై 15:— జనరలు హార్వెట్ల ప్రభుత్వము నందు సైబేరియాలోని కాడెల్లాను, లిబర్ట్ పక్షజనులను, సాంఘిక వాదులను, త్వకసాయక, వాణిజ్య, పార్లకామిక జనప్రతినిధులను గలరినియు, వైసికుతూర్పు రైలువార్డును నకు జనరలు హార్వెట్ల అధిపతి ఆయోజననియు డెయిలీమెయిలు ప్రతీకకు హార్వెట్లనుండి తంజివచ్చెను. జనరలుహార్వెట్లు ప్రభుత్వమును, బోస్నియకులు తీసివేసిన సర్వ సైబీరియా ప్రభుత్వమును ఏకమని భావించునాడును. సర్వ సైబీరియా ప్రభుత్వము నకు నాయకుడైన డెర్బుగారు హార్వెట్లనందు ఒకరైలుబండి యందు తమప్రభుత్వ కార్యాలయమును గలిగియున్నారు. ఇంకొకసాంఘికవాద ప్రభుత్వము నిర్మిల్పగ్గి పురమున గలదు ఇది ప్రకటితము కాకపూర్వము జెకోస్లావకులతో యువారములు సలుపుచున్నది.

జర్మనీ

జర్మను యుద్ధముగము.

అంస్టర్డాం, జూలై 14:— రీచ్ స్ట్రాగు సభలో యుద్ధము కొరకు 150090 లక్షల మార్కుల సహాయమును ప్రభుత్వము వారి కొనుగడుటకు తీర్మానింపబడెను. స్వతంత్ర్య సాంఘిక వాదు లీ తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగా వోటునిచ్చిరి. పోలులు ఎటువ వోటు నియ్యలేదు. రీచ్ స్ట్రాగు సభ వేసవి కాలమునకు నిలుపుదల చేయుడెను.

అవసర చేకేయమునాసభ.

బొంబాయి, జూలై 15:— పూర్వపు మితవాద కాంగ్రెసు పక్షమువారు ఆంధ్రప్రదేశ్ జనకు అవసరజేకేయ మహాసభ నుండి తొలగియుండురని తెలియుచున్నది. అవసర జేకేయ మహాసభకు కార్యదర్శులలో నొకరుగ నియమింపబడిన (పూర్వ మితవాద కాంగ్రెసు పక్షమువాడు) ఎఫ్. ఎ. సురభి గారు కార్యదర్శిత్వమును వహించ దను క్షిప్రములేదని యిదివఱకే తెలిసిరి. అవసర జేకేయమహాసభకు 3 వేలకుండి 4 వేలవఱకు ప్రతినిధులును ప్రేక్షకులును వచ్చెదరని యూహింపబడి వారి కొరత తీర్చుటకు చేయబడుచున్నది. మహామ్యదావాకు రాజా సాహెబుగారి సభ్యులుగ గలిగియుండుటకు బొంబాయి వారు ఉద్దేశించిరి. బొంబాయిలో బూర్జువ సందలి ఆదంబీ పిర్వాయి కంపెనీవారి మందిరమును సభ సమావేశము కొరకు అడుగు చున్నారు. ఈ మందిరమునందే 1915-5 సం॥పు కాంగ్రెసుసభకు వచ్చిన మహామ్యదేయమహాసభా సభ్యులకు విందు చేయబడెను. ప్రతినిధులు మాత్రము సభకు రావీనుబడుచు రనియు ప్రేక్షకులకు స్థలముండదనియు యూహింపవచ్చును.

బొంబాయిలోని బొర్మిన్ జహంగీరుద్దీన్ బాబ్ గారు ఆసఫ్ అలీగారి పక్షమున వాదించుటకు ఢిల్లీకి వెళ్లుచున్నారు.

అవసరాంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభ.

గుంటూరు, జూలై 17:— ఈనెల 16-5 తేది మంగళవారము నాడు చిలమయ్య సత్రములో జరిగిన సభయందు రాజోవు మాస మధ్యమున అవసరాంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభను ఆంధ్రప్రతిభాధిపతియగు శ్రీయుత కాశీవాధుని నాగేశ్వరరావుగారి అధ్యక్షత క్రింద (గుంటూరి లో) జరుపుటకు తీర్మానింప బడెను. అనేక ప్రముఖులుగల ఆహ్వాన సంఘముకటి యేర్పఱుప బడెను. దీనికి విస్తృతముల నూర్వనారాయణగారు కార్యదర్శి. ఆవసరములగు ఏర్పాటులను జేయుటకు ఆహ్వానసంఘము వారు రాజోవు శుక్రవారమునాడు సమావేశమగుదురు. (తంజివలన)

విమవడిశివ్యము (ఇమ్మాపిమ్మా) కరాచీవఱకు ప్రాకినది. 316 మంది శివ్యము తగిలినట్లు తెలియుచున్నది. ఇంగులూ 170 మంది బ్రాహ్మణుండి వచ్చిన సైనికులకుగలిగినది. రాల్ బెద గ్వకంపెనీలో 70 మంది శివ్యముతో బాధ పడుచున్నాడు. రక్తపరీక్ష చేయగా ఇది బొంబాయి శివ్యమేయని తేలినది.

సెంట్రల్ పబ్లిక్ సిటీహోస్పిటల్లు మమ్మలను ప్రకటింపు మని కోరిరి:— ప్రజలు తమయొద్దనుండి ధనమును భూమిలో పాతివెట్టక ప్రభుత్వమువారికి బదులుయిచ్చినవో స్వాతంత్ర్య స్థాపనాసంజరము కష్టినోకూడ తిరిగివచ్చును. ధనమే ఆయుధము. ఆ ఆయుధమును ప్రజలు ప్రభుత్వమునకే యివ్వవలయును

సెంట్రలు పబ్లిసిటీ బోర్డువారు మమ్మిట్లు ప్రకటింపు మని కోరిరి:— కొచ్చి సంస్థానమువారి నూతన కాసనమువలన వైసికోద్యమమునకు అమిత ప్రోత్సాహము గలిగినది. సంస్థాన సేనయందు ఛాగోవారి వయోపరిమితి విషయమున యుద్ధరంగ సేనయందు పనిజేసినవారికి అనేక హాకర్యము లొసగబడినవి. వైసిక సేనయందు వినియోగింపబడిన కాలము దరఖాస్తు దారుని వయస్సునుండి కొట్టివేయబడును. యుద్ధరంగమున పని చేయుటకు దరఖాస్తు చేయువారు సంస్థాన సేనాకాలయందు జేర దరఖాస్తు చేయవచ్చును. వారు తిరిగి వచ్చిన వెనుక ఆ కాలయందు మఱల చేర్చుకొనబడుదురు.

ఔల్ గ్రాపు నోటీసు:— బర్మాకు మఱల శక్రమముగా సాధారణ కంత్రివార్లు పంపబడుచున్నవి.

Mysore Village Panchayets. The Widest Possible Franchise.

BANGALORE, July 15. Under the recently passed Mysore Local Boards and Village Panchayats Regulation VI of 1918 the Government of Mysore have laid down rules for the election of panchayats. The rules state that every male person who has attained 21 years, resident within the village and has paid any tax of one rupee or a member of a joint family which has paid that tax or more, is entitled to vote at the election and any person qualified as a voter and who in addition can read and write Kannada shall be qualified as a candidate for any ward in the village. The Government also have laid it down that the strength of the village panchayat be 5 if the population of the village is below 500, 7 if the population is below 1000 and 9 if it is 1000 and above. Not less than three fifth of the members of a village panchayat shall be elected.

The Government of Mysore have afforded facilities for those insured in Government Life Assurance to purchase 2nd Indian War Loan Bonds. The Government order on this subject states that any officer who has insured his life in the "Mysore State Insurance Scheme" whose policy will mature in ordinary course on or before the 30th June 1919, may intimate before the 31st August 1918 to the Secretary, Insurance Committee, that he would like to receive the whole amount of his policy or any part thereof, in war bonds, appertaining to the 2nd Indian War Loan of the kind specified by him. On receipt of such information the Secretary of the Insurance Committee will take the necessary action and on the policy maturing in ordinary course or by the person's death, the claim will be discharged by delivery of war bonds of the kinds specified by the insured.

కలరాకు ధయోజక వస్తు. డాక్టరు జె.కె. రావుగారి మావధూపనకటి. కలరాను రెండుపంటలలో తప్పక తుమ్మచును. చందు సువయోగింపవల సినవిధము నుంగుతో పంపబడును. సీసా 1-కి 0.8-0 మాత్రము. (1209) ధన్వంతరి ఆశ్రమము, 45, 85 స్ట్రీట్, డిల్లీకేను, నడ్రాగు.

READY FOR SALE. One crude oil engine, 60 Horse power, Ruston maker, with complete Rice mill machinery which can work 400 bags daily Apply for full particulars to:- (1252) Messrs. A. Subrahmanyam Sons, Land-Lords, and Proprietors, Gudivada.

ఆంధ్రవత్రిక

1918-వ సం॥ జూలై నెల 17-వ తేది

బుధవారము.

రాజ్యాంగసంస్కరణములు

రాష్ట్రీయపాలనము

అఖిల భారత మహాసభయందును మహమ్మదీయ మహాసభయందును సంగీకృతమయిన రాజ్యాంగ సంస్కరణ విధాన తీర్మానమునందు “స్వతంత్రముగ భరతవర్షమునకు స్వపరిపాలనమును ప్రసాదించుటయే బ్రిటిషు పరిపాలనమునకు ఫల సంకల్పమని తెలుపుచు, శాసనమును ప్రకటన చేయుటకై మహామహ్మదు రాజరాజేంద్రుడు కరుణించుటకు సమయ మాసన్నమైనది.” అనియును “సామ్రాజ్య నిర్మాణమునందు భరతవర్షమును పరాధీన స్థితినుండి తొలగించి స్వాధీనాధి నివేశములతో పాటు సామ్రాజ్యమునందు సమాన స్థానమును కలిగియుండునటు లుద్ధరింపవలయును” అనియును జాతీయ మహాసభ యధిపతయమును ప్రకటించెను. జాతీయ మహాసభ ప్రకటించిన ప్రతిపాదనమునందు స్వపరిపాలన పదము వాడబడినది గాని బాధ్యతాయుత్తరపదము వాడబడలేదు. హిందూదేశ ప్రభుత్వము హిందూదేశ మంత్రి చేసిన ప్రకటనములందు “సకల రాజ్యాంగశాఖలయందును హైందవుల సాహచర్యాభివృద్ధిని తేయుటయును భరతిఖండము బ్రిటిషు సామ్రాజ్యంతర్భాగముగ బరిణమించి దేశమునందు బాధ్యతాయుత్తరపాలనము క్రమముగ వ్యాపించుటకై స్వపరిపాలన సంస్థాపనలను క్రమముగ వ్యాపింప జేయుటయును రాజేంద్రుని ప్రభుత్వపు రాజనీతియై యున్నది. హిందూదేశ ప్రభుత్వమునకును నిది సమ్మతముగ నున్నది.” అని ప్రకటించబడినది. కాంగ్రెసు లీగు తీర్మానమునందు “బాధ్యతాయుత్తర” పదము వాడబడలేదు. కర్మినుగా రీతపదమును వారివిధానమునందు ప్రయోగించిరి.

మాంటేగుగారి 20-వ తేది ప్రకటనము భారతీయులకు మహదానందమును గలిగించినను భారతీయుల స్వపరిపాలన సిద్ధాంతము మాంటేగుగారి దృష్టి నాకిర్పించిన దని నమ్ముటకు నిదర్శనములు లేవు. ఒకవేళను భారతీయుల స్వపరిపాలన సిద్ధాంతము మాంటేగుగారి దృష్టి నాకిర్పించినను వారు దానిని నిరాదరణ చేసిరిని యూహింప దగి యున్నది. వారి నిరాదరణగాని వారి యవిచక్షణ గాని నిజమైనచో మాంటేగుగారి సంస్కరణ విధానమునకును కాంగ్రెసు లీగు విధానమునకును గల ప్రయోజనములు భిన్నములని విదిత మగుచున్నది. కాంగ్రెసు లీగు నిర్ణయములకు స్వపరిపాలనము ప్రయోజనము. మాంటేగు విధానమునకు బాధ్యతాయుత్తర పాలనము ఫలము. ఆరంభమునందే మాంటేగుగారి వరదాన ప్రచురణమునందు గూఢార్థముగలదు. మాంటేగుగారి ప్రగల్భవాక్యముల కానంద నిరతులైన ప్రజలీ గూఢార్థమును గ్రహించలేదు. ఇప్పుడు పశ్చాత్తాపమును బొందుచున్నారు. స్వపరిపాలనమునకును బాధ్యతాయుత్తర పరిపాలనమునకును విశేషమైన భేదము గలదు. ప్రజలు ప్రజాక్షేమమునకై ప్రజామఖమున

చేసిడి ప్రభుత్వము స్వపరిపాలనముగ బరిగణింపబడుచున్నది. స్వపరిపాలనమునందు పరాధీన స్థితికి ఏమియును నవకాశములేదు. స్వపరిపాలనమునందు సకలరాజ్యాంగములు స్వదేశాధీనమునందుండును గాని పరాధీనమునందుండజాలవు. హిందూదేశమునకు వర్తమానస్థితియందును కాలమునందును స్వపరిపాలనము దుర్లభమై వాంఛనీయముగాదు. కాంగ్రెసులీగు నిర్ణయించిన విధానమునందు వలస రాజ్యములందు గల స్వపరిపాలన విధానము కోరబడినది. హిందూదేశాభ్యంతర రాజ్యాంగనిర్ణయములందు స్వాతంత్ర్యము గోరబడినది. కాంగ్రెసు లీగు విధానమునందు “సేనాసంబంధ వ్యవహారములలోను, విదేశ రాజకీయసంబంధవ్యవహారములలోను, యుద్ధము ప్రకటించుట సంధి చేసికొనుట మున్నగు విషయములందును సామ్రాజ్యశాసన సభ వారెట్టి జోక్యమును హిందూదేశ ప్రభుత్వముతో గల్పించుకొనరాదు” అని నిర్ణయింపబడినది. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందు భరతవర్షమునకు అధినివేశ స్వల్పములకు గల స్వత్వములు గలుగవలయు నని కాంగ్రెసు లీగు విధానమునందు నిర్ణయింపబడినది. మాంటేగుగారి విధానమునందు హిందూదేశ ప్రభుత్వము సంపూర్ణముగ పార్లమెంటునకును రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు హిందూదేశ ప్రభుత్వమునకు కొంత పార్లమెంటునకు కొంత బాధ్యతను వహించి యుండవలయునని నిర్ణయించిరి. అధికారమును స్వాధీనముచేయుట కాలనిర్ణయమును చేయుట పార్లమెంటు మీదను హిందూదేశ ప్రభుత్వముమీదను సాధారణపడియుండును. మాంటేగుగారి విధానమునందు భావికాలమునందు స్వపరిపాలన సంస్థాపనలు వర్ధిల్లుటకు సాధనములున్నను ప్రస్తుత కాలమునందు హిందూదేశమునందు స్వపరిపాలనము గలుగుటకు బీజములు లేవు. రాష్ట్రీపాలనమునందు గల బీజముల స్వత్వమును గనుగొనుట సంస్కరణ విధాన ప్రయోజనమును నిర్ణయించుటకు సాధనము.

మాంటేగుగారి విధానము కర్మినుగారి విధానము సంస్కరణములకు వెంటనే బాధ్యతాయుత్తర పరిపాలనబీజములను నాటుట ప్రయోజనమని చాటుచున్నది. పాలకవర్గమునకు పాలితవర్గమునకు గల యన్యోన్యవ్యాప్తయము స్వపరిపాలనస్థితిని బాధ్యతాయుత్తర పరిపాలనస్థితిని నిర్ణయించుటకు సాధనము. మాంటేగుగారి సంకల్పము బాధ్యతాయుత్తర పాలనము స్థాపించుట యని యంగీకరించిన హిందూదేశ పాలనమునందు పాలితులకు పాలకులకు గల యన్యోన్యవ్యాప్తయము నిర్ణయించవలసి యున్నది. హిందూదేశమునందు బాధ్యతాయుత్తర పాలనమును స్థాపించుటకు 1. స్థానికపాలనమునకును, 2. రాష్ట్రీపాలనమునకును, 3. హిందూదేశ ప్రభుత్వమునకును, 4. హిందూదేశమంత్రికిని, 5. పార్లమెంటునకును నన్యోన్యవ్యాప్తయము లుండవలయును. కాని ప్రస్తుతమునందు దిది యసంభవము. బ్రిటిషుపార్లమెంటునకుహిందూదేశ రాజ్యాంగము మీదను ప్రజలమీదను సంపూర్ణాధికారము గలదు. హిందూదేశ ప్రజలకు బ్రిటిషుద్వీప రాజ్యాంగములందే విధమైన ప్రమేయమును లేదు. మాంటేగుగారి బాధ్యతాయుత్తర పరిపాలన నిర్ణయములందు 1. బాధ్యత విభజనము 2. అధికారవిభజనము గలదు. కాని బాధ్యత నిరూపణముగాని అధికారవర్గ బాధ్యత సంహారముగాని లేదు. పార్లమెంటు మంత్రి బాధ్యతలు కొద్దిగ తగ్గించి హిందూదేశ ప్రభుత్వాధీనము రాష్ట్రీప్రభుత్వాధీనము చేయబడును. రాష్ట్రీముల బాధ్యతలు స్థానిక పరిపాలనాధీనము చేయబడును. స్థానిక పరిపాలనములను ప్రజాధీనము చేయుటకును రాష్ట్రీపరి

పాలనములను కొంతవరకు ప్రజాధీనము చేయుటకును మాంటేగుగారు నిర్ణయించిరి. హిందూదేశ ప్రభుత్వమునందు ప్రజాబాధ్యతను గల్పించుటకు వీలులేదని మాంటేగుగారు నిర్ణయించిరి. రాష్ట్రీపరిపాలనమును నిర్ణయించుటకు హిందూదేశ ప్రభుత్వమునకును పార్లమెంటునకును సరికారము గలదు. మాంటేగుగారి సంకల్పము రాష్ట్రీపాలనమునందు పాలకపాలితుల కన్యోన్యవ్యాప్తయములను గల్పించి రాష్ట్రీములను స్వపరిపాలన నియమములను జేయుటయై యున్నది. కాని ఆశ్రయసంబంధమును విడిదీసినపుడు విషమదశ సంప్రాప్త మగు చున్నది. రాష్ట్రీమునందు పాలితవర్గమును సులభముగ ప్రజాసమూహమని నిర్ణయింపవచ్చును. పాలకవర్గాధికార విభజనమునందు గల స్థితిస్థితి సుస్కరణ విధానమునకు దుర్బలమును గలిగించుచున్నది. రాష్ట్రీపాలనమునకు 1. ప్రజలు 2. గవర్నరు. 3. అధికారవర్గము. 4. హిందూదేశ ప్రభుత్వము. 5. హిందూదేశమంత్రి. 6. బ్రిటిషు నియోజకవర్గము కర్తలు. రాష్ట్రీపరిపాలనమునందు వినియోగములు ప్రత్యేకముగను పరోక్షముగను పరిపాలనమును నిర్ణయించుచున్నవి. ఇన్ని మతములకు సంఘర్షణము గలుగునపుడు పురోభివృద్ధి మాంటేగుగారు యూహించినటులు సాధ్యముగాదు. యోచనలకు వినియోగ విన్యసములు గలుగుచు క్రొత్త సమస్యలు తలవని తలంపుగ బుట్టుచుండును. మాంటేగుగారు రాష్ట్రీపాలన విధానమునందు పైన వివరించిన సమస్యలనె కాకను నభూతములైన నూతన సమస్యలను కల్పించిరి. ఆ సమస్యలు కార్యనిర్వహణాధికారమును స్వాధ్యత శాఖకును పరాయత్త శాఖకును విభజించుటవలనను గలుగుచున్నవి. ఈ యపూర్వమైన విభాగమునకు అంగ్లాధికారవర్గా భిమానము హైందవుల పట్ల విశ్వాసాభావము అని విస్పష్టమగుచున్నది. రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలన విధానములను నిర్ణయించుటయందు మాంటేగుగారు అసహజమైన రీతిని సాధికార విభజనమును జేయుట కంగీకరించుటయే కాకను రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనమున కవసరమైన జాతీని భాషను నిరాకరించిరి. ఇట్టి విషమ స్థితులందు మాంటేగుగారి స్వపరిపాలన రాష్ట్రీములు దురారాధ్యములుగాని సుఖారాధ్యములు గావు. బాధ్యతాయుత్తర పాలనములకు నిలయములనుగ మాంటేగు విధానము పరిగణించిన రాష్ట్రీనిర్మాణ విధానము రాష్ట్రీపరిపాలన విధానము వేరొక వ్యాసమునందు విమర్శింపబడును.

మైసూరు - స్థానిక స్వపరిపాలనము

బ్రిటిషు హిందూదేశమునందు స్వపరిపాలన సంస్థాపనల విషయమై వాద ప్రతివాదములు ప్రబలుచుండగను మైసూరునందు స్థానిక పరిపాలనమునందు విశాలమైన మార్పులు చేయబడుచున్నవి. ఇటీవల నామోదితమైన పంచాయతీ చట్టము ననుసరించి మైసూరు సంస్థానమునందు గ్రామపంచాయతీలు స్థాపించుటకు సాధనము లేర్పడినది. గ్రామ పంచాయతీ సభలయందు ప్రజానియుక్తు లుండవలసిన విధమిరీతిగ నిర్ణయింపబడినది. నియోజకవర్గ గుణములు. గ్రామమునందు నివసించవలయును. 21 ఏండ్లు చాలవలయును. ఒక రూపాయ వన్నును చెల్లించవలయును. లేకను ఇట్టి పన్నును చెల్లించిన సంయుక్త కుటుంబమునకు చెంది యుండవలయును. ఇట్టి గుణములను గలిగి

కన్నడమును వ్రాయును చదువను నేర్చినవారు ప్రాచీనవ్యమును బడయుటకు తగి యుండురు. గ్రామములందు 500 ప్రజలకు తక్కువ యున్న 5, 1000-కి తక్కువ యున్న 7, 1000 గాని ఎక్కువ గాని యున్న 9 మంది ప్రతినిధు లుండవలయునని నిర్ణయింపబడినది. ప్రజానియుక్తుల సంఖ్య వంచాయతులయందు 100-కి 60 వంతున తగ్గకనుండవలయునని నిర్ణయింపబడినది. బ్రిటీషు ఇండియా యందు అధికారవిభజన వంచాయతీసభ వారి నివేదనమును ప్రచురించి కొన్ని ఏండ్లు గడిచినవి. ఇంతవరకును వారి నిర్ణయముల నాచరణమునందు బెట్టుటకు బూనుకొనలేదు. ఈలోపుగ పుణ్య కాలము దాటినది. యుద్ధమువలనను వంచాయతీ సభవారి నిర్ణయములు తుప్పుపట్టి నిరుపయోగములైనవి. చెన్నపురి శాసనసభయందు క్రొత్త చట్టమును ప్రవేశ పెట్టుటకై టి. రంగాచార్యులు గారు చేసిన ప్రయత్నములు విఫలములైనవి. అధికారులు ప్రాచీనచట్టమునకు అతుకులను వేయుటకు బూనుకొనిరి గాని క్రొత్తచట్టమును నిర్ణయించుటకు బూనుకొనలేదు. గ్రామపంచాయతల స్థితి ఇతర సంస్థాపనల స్థితివలె నిరుపయోగ స్థితియందున్నది. స్థానిక పరిపాలనములను నిర్ణయించుటకు రాష్ట్రపాలకులకు హిందూదేశ ప్రభుత్వమునకు ప్రజలయందు విశ్వాసము లేదు. "విశ్వాసము విశ్వాసమును బుట్టించును" అని మాంటేగుగారు వ్రాసిన యుభదేశమును నాంగ్లపాలకులు గ్రహించగల కాల మే యుగమున రాగలదో తెలియకున్నది. చెన్నపురి రాష్ట్రపాలకు లిపుత్రనను కాల నిరీక్షణము చేయకను దేశ సౌభాగ్యమున కనుకూలమైన వంచాయతీ శాసనమును నిర్ణయించి మాంటేగు సంస్కరణ విధానమునకు విశాలమైన పునాదులను నిర్మించెదరుగాత!

భారతీయులు నైవ్యమునందు జేరుటకు ప్రోత్సాహము.

జమీందారులు రాజులు సంస్థానాధీశులు వారి ఏలబడిలోని ప్రజలు యుద్ధ నిర్వహణమునకై నైవ్యమునందు జేరుటకు తగిన ప్రోత్సాహము నొసంగుట యుచితము. నైవ్యమునందు జేసినవారలకు కొందరు భూముల నిచ్చుచున్నారు. కొన్నిసంస్థానాధీశులు నైవ్యమునందు జేసినవారిని చేర బోవువారలకును నాన్వోగముల నిచ్చుచుండు అధిక పాకర్లములను గల్వింప నిశ్చయించుట యుక్తముగ నున్నది. ఏలగల వారందరును వారి శత్రువుసారముగ యుద్ధనిర్వహణమునకు విజయమునకును భర్తసంస్థాపనమునకును దోడ్పడుట సమంజసము.

ధిల్లీ యింకను చూలదూరము

బాంకీ పురములో క్రొత్తగా స్థాపింపబడిన త్వవారి పత్రిక "సర్వైట్ర" మాంటేగ్యూ లెవోర్లో ధిల్లీ యింకను చాల దూరమున కలదను సామెత ప్రచారము, స్వరాజ్యమును భారతీయులు పొందుటకు నడువలసిన మార్గము చాలా దూరదూరమని చూపించిరి. ఈ వాక్యమును విమర్శించుచు "సర్వైట్ర" పత్రిక యిటుల వ్రాసినది "హిందూదేశ చారిత్రమునకు ధిల్లీ చాలా సాయము పడిపోయినది. అజీవిధముగా భారతీయ విద్యార్థికు లొక్కొక్కటి అధికారవర్గపు దుర్గములను చూట్టడించిన ధిల్లీ పడకతీరదు. ఇండియా కెట్టి ప్రభుత్వము ప్రసాదించబడినను, బొల్బరు గారు చెప్పినట్లు, ఆ ప్రభుత్వమునై యధికారము ప్రజలచేతులలో నుండి తీరవలయును"

జర్మనుల అవస్కందము.

జర్మనులు అవస్కందమును తిరిగి ప్రారంభింపట్లు కేరీ తిర్తివార్తలలో జరుగ వచ్చును. 15-వ తేదీ యుద్ధమున వారు భూటానియర్ మొదలు మెయిన్-డి-మోన్ గన్ వరకు నుమాయ అటుమైళ్ళ ప్రదేశములో పరామర్శమున యుద్ధమును ప్రారంభించిరి.

రెండవ అవస్కందము ప్రభువే మొదలు మైనెస్స. డెన్-సుం పే ను రంగ ము నందు 25 మైళ్ళ విశాలముగల ప్రదేశములో ప్రారంభమయినది. రియ్యు నగరము ను పట్టుకొనుట రెండవ అవస్కందముయొక్క యుద్దేశము. జర్మనులు 5000 కజులు భూమిని పట్టుకొని మార్చే నదిమీద నున్న ఛెయిజీని, చురీ బాంకెస్సీ ఛైకోర్ట్, ఛామెకర్జీ గ్రామములను పట్టుకొనిరి. పూర్వవార్తలను తిరిగివార్తలలో జరుగ వచ్చును.

భూకంపము

ఈనెల 8-వ తేదీన ఆస్సాములో సంభవించిన భూకంపము అనకొనిన దానికంటె తీవ్రముగా నుండి చాలా నష్టమును కలుగజేసినట్లు సెన్సుదిగా నునకు వచ్చుచున్న వార్తలవలన తెలిసికొనవచ్చును. తిప్పూ, చిట్టగాంగు, మైమెన్సింగు జిల్లాలు చాలా నష్టమును పొందినవి. కిషోరుగంజి మునిసి పాలిటీలో జెయిలుకు, పుర మం ది ర ము న కు ప్రయాణికుల బంగళాకు, డివిజనుల ఆఫీసుదారు కార్యస్థానమునకు, జేవాలయమునకు తదితర యిండ్లకు గొప్ప దెబ్బలు తగిలి చాలానష్టము కలిగినది. జిల్లా వైద్యాధికారి మూఢర్తగా రి భార్య బంగాళాగోడ మీదపడి మృతిపొందినది. పుల్నే రా పరగణాలో నష్టము అమితము. కాలిఫూటు జిల్లాలో ఒక్క బంగాళాయొనను నిలిచి యుండలేదు. డింప్రను, రాయ్ ఫూటు డివిజనులు నాశనమయినవి. తేరుకుతోటలకు కాలిఫూటుజిల్లాలో గొప్పనష్టము సంభవించినది కాని తేయాకు నిర్మాణము కొంతకాలము మట్టుకే ఆపబడును. భరపురిలో 80 యిండ్లనష్టము కలిగినది. ఇందు ముప్పదిమొదలు నలుబది మొదలు కాలిఫూటునష్టము పొందినవి. కొన్నిచోట్ల భూమిపగిలి ఒరుగుచున్నది. కాని ప్రాణనష్టము కలుగలేదు.

మితవాదనము.

ఆగ్నేయములో సమావేశము కానున్న ప్రత్యేక కేరీయ మహాసభకు ప్రాతీ మితవాదనమువారు రాకుండుటకు నిశ్చయించుకొనిరియను, యీ సభకు తాత్కాలిక కార్యదర్శి అగ నేర్పరుపబడినవారిలో నొకరగు ఎన్. ఎమ్. సుబ్బా గారు, తాను మితవాది నగుటచే తత్వదవి సంగీకరింప జాలవని నుడిచిరియను అస్సామీయే తెను వెన్నువారి తండ్రి వార్త వలన దెలియచున్నది. కేరీయ సంస్థానితియందుండి పురోవృద్ధి కరమగు మన కార్య లోచనము చేయవలసిన యీ సమయమున మితవాద నానుభూతిల మరల ప్రాతీ వైద్యములను వెంపొందింప చూచుట కోసమయము. లక్ష్మీనగరమున కాంగ్రెసు మహాసభ జరిగిన జూడిగ అతివాద మితవాద విభేదములు యాపునాసినవి. తాము జాతీయ వాదులమనియు, స్వపరిపాలనమే తమపరమాధి అని యు యువకుముల వారు ఆంగీకరించిరి. కాంగ్రెసు-తీగు సంస్కరణములను స్వపరిపాలనా లభికి ప్రధమాంతరముగ ప్రసాదింప వలెనయియు, ఇది తమ కిసీసపు కోర్కెయనియు యిరువురును తీర్మానించిరి. కా ప్రక్షు గ మృతాంతోకేమున కిరువురును సమ్మతించిరి. ఈ విధముగ ఆకీ యములయందుగాని, కార్యవిధానమునందుగాని యిరువక్షములకును విభేదము కానవచ్చుటలేదు. ఇట్టి తరుణమున మరల నిట్టి వైద్యములకు తానొసంగుట యేలాకో మేము-హింప జాలకున్నారము. మాంటాగ్యుసంస్కరణములు ప్రకటితమైన విమ్మట మన వాయకులలో కొందరు వెనుకంజచేయుటయే యిట్టి దుష్ప్రీతి గారణము గానోపున గ్రహింపవలసియొన్నది. ఈ సమయమున స్వాధ్యత్యాగమును, కార్యదీక్షయు కాంగ్రెసు నాయకుల కత్యవసరము. స్వాధ్యత్యాయమునకై మితవాదులను పేరిడుకొని దేశీయాకీయములను భగ్ను పరుపజూచుట దేశభక్తి కా నేరదు. ఇందుములమున నూరకు విభేదము జ్ఞప్తికి వచ్చుచున్నది. మోర్లే-మింట్ సంస్కరణములు ప్రసాదింపబడు సమయమున కూడ నిట్టి పరిస్థితులే సంభవించినవి. ప్రజలయందనోక్త్య ప్రతిపాలభావములు వెంపొందినది; హిందూమనా మృదీయలలో నంతఃకలహము బుద్ధివించినవి; నూరకువద్ద కాంగ్రెసు విభజనము సంభవించినది. ఇట్టిస్థితి దేశక్షేమము నకు భంగకరమని మనము అనుభవజ్ఞానము వలన నీతరుణమున గ్రహింపగలము. కావున, నిట్టివిభేదములను నిర్మూలించి, దేశక్షేమమునకై, వికమత్యముతో వర్తింపుట కేయస్కరము.

వృత్తాంతములు

(-)- కలకత్తాయందు నూతనజ్వరము విశేషముగా నున్నందున హైకోర్టునందు పని కేరీయంతరములు కలుగుచున్నవట.

బొంబాయిలో చిన్నగంజాము గ్రామములో 1918 సంవత్సరం జూలై నెల 11-వ తేదీన క్రిమియన్టీనియలు పుస్తక భాండాగార మనుచేర వొక గ్రంథాలయము స్థాపించిరి.

హైదరాబాదు వైజాముగారు సామ్రాజ్య సార్వభౌమ దంపతుల వివాహవర్ధంతిసందర్భమున యుద్ధసహాయార్థము 25 లక్ష పానుల నిచ్చిరి.

సిరియాందు సామ్రాజ్యకాంగ్రెస్ సెస్సెంబరు 4 వ తేదీన జరుగును. ఇందు ప్రదీపయోగ విషయములకు సంబంధించిన తీర్మానములను చర్చించుటకు కొన్ని దినములు నిర్ణయం పబడును.

బర్మారిజిల్లా కంప్లీలోని కోఆపరేటివు సొసైటీలో చక్కగ పనిచేసి జనులకు వడ్డీసహజి దుఃఖములు లేకుండ మహాపకారము చేయుచున్నట్లు విశేషము లొకరు వ్రాయుచున్నారు. కార్యదర్శియు, ప్రెసిడెంటును, యూనియను ప్రెర్మనుచుచాల యుత్సాహముతో సంఘభివృద్ధికి పాటు పడుచున్నారు.

మాంటేగు మేముస్సర్ల సంస్కరణముల రిపోర్టువై తమ యభిప్రాయములను సవంబరుమాస ప్రారంభములోపల డెబుఫ నలేనని హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల నడిగినట్లును కమిటీ ఏర్పాటులకు నిర్ణయకావలసిన విషయములను డెబుఫుటకును హిందూదేశపు ప్రభుత్వము వ్రాసి నట్లును తెలియుచున్నది.

ఒక రిట్లు వ్రాయుచున్నాయ. విశాఖపట్టణంజిల్లా సర్పశట్టంబాలాకా వైలాసపట్టుంలో క్రిరాజగోపాలవిలాస్ పుస్తకభాండాగారమును నూతనముగా స్థాపించిరిమి; ఈ భాండాగారమునకు కాకినాడ కాపురముల అనరబుల్ పోలవరం ఎమిల్ దారువారి యుత్సాహములైన క్రిమాన్ నందూరి వేంకటరాఘవాచార్యులు గారు 50-0-0 రూపాయలు ఖరీదుగల పుస్తకములను దయచేసి మమ్ములను మిగుల ప్రోత్సాహపరిచిరి.

ఆస్సాములో గతవారపు సోమవారమున వచ్చిన భూకంపమున చిట్టగాంగు మైమెన్సింగు జిల్లెరాలయందు విశేష నష్టము గలిగెను. కిషోరుగంజి పురపాలక సంఘాధ్యక్షుడు ఆ పురమున గల జెయిలును పురమండరమును, బంగాళాయొన; డివిజనుల ఆఫీసురు మండరములను, జేవాలయమును మరొన్ని మండరములను పూర్తిగ ధ్వంసమయ్యెనని కలకత్తాకు, తింతి వచ్చెను. ప్రతిదినమును భూకంపచేతము కన్నట్టుచున్నదట్లు పల్నేరా డివిజనులో చాల నష్టముగలిగెను.

బాంకీపూరులో నూతనముగా సెర్టిఫైటుఅను ద్వైవార వార్తాపత్రిక ప్రారంభింప బడినది. హిందూదేశమునకు సంపూర్ణవాక్యతాయత్త పరిపాలనమును సందాదించుటయొక్క భార నెజాతీయత్వమును వెంపొందించుటయు పత్రిక ముఖ్యోక్త్యములు. ఈ పత్రిక దైర్ఘ్యములో మద్యూల్ హాక్, మానక్ ఇమా సచ్చిదా నందసీంహ గార్లును మరి 11 గురును గలరు. సెర్టిఫైటు పత్రిక సంస్కరణములను గూర్చి వ్రాయుచు భారతీయులలో విశేషభాగము నీసంస్కరణముల రిపోర్టు సంప్రదింపజాలక పోయినయియు కొన్నిచోట్ల ఈసంస్కరణ విధానమును తీవ్రముగా ఖండించినయియు వ్రాసినది. మితవాదులనిబడువారును ఈసంస్కరణములకు తానునాకరమును స్వాగతము నెచ్చట నీయలేదు. ఈరిపోర్టులను తయారుచేసిన వారు అతిమాత్మ్యులగు మహాబలమును ప్రదర్శించియిండలేదు. నూత్నపర్యాయాచనము తమన్నతో వికేర్యులు తర్వయను తామె నరివిషయమునుగూర్చి యేర్పాటులను జేయజూచుచున్నారో వారి క్యవహరస్థితులను బాగుగా గమనింప జాలరు. భారతీయులెవ్వరైనను, ఆంగ్లేయోద్యోగుల నుండియు, ఆంగ్లేయవాణిజ్యము నుండియు హిందూ-దేశమును తొలగింపవలె ననెన, ఈసంస్కరణములందు మాంటేగు మేముస్సర్లల తీవ్రభావ ప్రదర్శనము గన్పడగలదు.

ప్రజాభిప్రాయములు

విలేజుకులకు సూచన.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము; ప్రజాభిప్రాయమును సూచించుచున్నది.

ఆంధ్ర శిల్పకళాశాల.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్యసభ:

అయ్యో, జూలై 20-21 తేదీలందు జరుగుచున్న ప్రధానమున ఆంధ్రదేశీయులు చేతి పరిశ్రమలను పాద్యమయినంత త్వరగా పంపుదురని ప్రార్థన. వస్తువులు విక్రయించు నెడల వానికరీడులు గల జాపితాలును పంపవలెను.

గుంటూరు శ్రీ. నరసింహం.

II

పోలీసు యుద్ధ్యోగుల ద్వారా.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్యసభ:

అయ్యో, 11 వ తేదీ నాడు కాలము గోదావరి జిల్లా కొత్తపేట ప్రేమను కానుకలు ముగ్గురు ముగ్గురు ముగ్గురు వద్దకువచ్చి పడవలవద్ద తిరుబండములు విక్రయించు కొనే అజ్ఞానపుష్పియ్యయిన ఆయనకుతమకులొక పదార్థము ఇచ్చుని తేరమాడుటలో కలహము పెంచి ఆయనను దుర్బాచులాడిరి. అందు ఒకడు తనచేతికర్రతో ఆయనను కొట్టెను. అక్కడ చూచినవారు వారిని వారి నెంబట్ల ఆడుగా వారిని తిరస్కరించి వెళ్లిపోయిరి. వీరి వాలకమునుబట్టి వీరుచుద్దపానచుత్తులై నట్లు పొడగట్టిరి. దుర్మతిచేత తమయధికారము లిట్లు అసహాయులగు ప్రజలపై వినియోగపడుచు వుండునట్లుగా వీరిని పై యధికారులు మందలించ కోరుచున్నాను.

పరిశేల జూలై 18 ఒక ప్రేమకుడు.

III

ధర్మముందిరము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్యసభ:

అయ్యో 8 తేదీని మాపురమున శ్రీమతి వేపా బాలకామేశ్వరమ్మగారి జ్ఞాపకార్థము కట్టబడిన వికలాంగుల ధర్మముందిరము వికాభివృద్ధి వాస్తవ్యులగు శ్రీమతి అయ్యగారి వేంకటగమ్మమ్మగారి వలన తెరువబడినది. ఈ మహోత్సవమునకు ఆంధ్రమండలమునుండి వేరువేరు స్థలములనుండి సుమారు 40 మంది విదూషితములువచ్చిరి. శ్రీమతి వేపా బాలకామేశ్వరమ్మగారు మాపురములో శ్రీవిద్యాభివృద్ధికై ఆతిథ్యమున పడి సుమారు ఒక సంవత్సరము క్రింద కీర్తికేళి రాలైనది. ఈ పురశ్రీల అభివృద్ధికి ఆమె ఆదర్శముగా ఉండునట్లుకు సుందీయమైతేను. ఆమె జ్ఞాపకార్థము కట్టబడిన వికలాంగుల ధర్మముందిరము మాపురములో సున్నంతకాలము మాపురశ్రీలు ఆమెను జ్ఞప్తిలోనుంచుకొని తాము శ్రీవిద్యాభివృద్ధికై ప్రయత్నము చేయుదురని నమ్ముచున్నాను. పోదరము, వికాభివృద్ధియు జిల్లా పి. సుబ్బారావు.

IV

ప్రత్యేక ఆంధ్ర రాష్ట్రీయసభ.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్యసభ:

అయ్యో, ఇంతవరకు మన జాతీయతత్వము 'గుంపురణ' పోర్టునందలి వివిధవిషయములను గూర్చి పూర్ణమైన అభిప్రాయములను కొనుగోయుచుండలేదు. మన నాయకులలో యే కొద్ది మందియే శిష్ట యితరులు వాదనలను యభిప్రాయములను వెల్లడించి వినిపించిరి. అభిప్రాయముల నిచ్చి స్వల్పసంఖ్యాకులలో కొందరు వివాదాత్మక అనుభూతులను, మరి కొందరు ప్రతిపాదనలను చేసిరి. మరొకరియే ప్రతికలలో యీ విషయము తనవంతగా ప్రజలచే చర్చింపబడి యుండలేదు. ఇంతి యేగాక యీవిషయము సంతృప్తిగా చదువుటకైనను ప్రజలకు యంతవరకును అవకాశమే కలిగియుండలేదు. ఇదియన్నియు యాయురుపడి దినముల వ్యవధిలో జరుగు ననుటకు వీలులేదు. కావున మన ఆంధ్రీయములు అనసర ఆంధ్రీరాష్ట్రీయసభను జరపువలయునై బాగుగా ఆలోచించి యీవిషయము నెట్లెంబడు నెలలోజరుపుట యుక్తమని లోచించుచున్నది. మరియు యీసంవత్సరమున జరుపదలచుకొన్న సభలన్నిటిని నెట్లెంబడు నెలలోనే జరుపుట యుద్దిశించి నాయభిప్రాయము.

విశాఖరం. మల్యాల వేంకట గోపాలరావు. 12 జూలై

V

గుంటూరు గ్రంథాలయములు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్యసభ:

అయ్యో, ఈవత్సరం మండల గ్రంథాలయ సంచార కార్యదర్శిగా శ్రీయుత కోన వేంకటరాయ శ్రీకృష్ణగారిని నియమించినట్లు తెలియుచున్నది.

వీరు గత సంవత్సరం బాపట్ల తాలూకా గ్రంథాలయ సహాయ కార్యదర్శిగానుండి కొన్ని గ్రంథాలయములను దర్శించి గ్రంథముల నుచితముగా పంపెదనని పోస్టు ఖర్చులకు గాను విల్లలను తీసికొని గ్రంథములను పంపకయ్యిరి. గ్రంథాలయ సర్వస్వమునకు యెంతయునన్నిచెప్పి సంవత్సర చందాలను తీసికొని గ్రంథాలయ సర్వస్వమును ప్రపంచముకుటయు, గ్రంథాలయముల పిక్షించియు సంవత్సర వృత్తాంతమునందు కొన్ని గ్రంథాలయ వృత్తాంతములను తెలుపవలయునని తాలూకా గ్రంథాలయ కార్యనిర్వాహక సభలు జరుపబడునని యాహ్వాన పత్రాలనుపి, ఆకోజున నా రెక్కడనో నుండుటవల్ల గ్రంథాలయ ప్రతినిధులు క్యూప్రయాసలకు లోనవుటయు వీరి గ్రంథాలయభిమానమును తెలుపుచున్నది. కాన గ్రంథాలయ కార్య నిర్వాహక సోదరులువలె విషయములను గమనించి కర్తవ్య మూహించుగాక.

గ్రంథాలయభిలాషి.

VI

నోట్లను నిషేధించుట.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్యసభ:

అయ్యో, 10వ తేదీనాడు నేనును మడియమిట్రుండును గలసి గుంటూరునందు భాగ్యపుకొట్టువద్ద కేర 14 ల ఉలముల గొంటిమి. అవి కొత్తిన తరువాత మావద్ద నాజెములు లేమిచే నోట్ల నిచ్చితిమి. ఆవర్తకుడు వానిని 2 కొనక ఇచ్చితివా, రూప్యములిట్లు తనియెడల గింజ లిటపోయెనునయె, ఏల మీరిని 2 కొననని ప్రశ్నింప కాగితములు మాకవసరము లేదనియు మాకు నాజెములేకాలయననియు ధిక్కరించె. అంత మేము చేయునదిలేక పోలీసువాని పిలుతమని చూడ నాతండు మాక గోనరం బయ్యె. పిమ్మట మేము చిల్లర నిచ్చువానివద్ద కరగి నోట్లను చిల్లరనివ్వమన రూప్యంబునకు కాని వట్టమియ్యమనియె. అంత రెండు మూడు ప్రత్యేకంబుల దిగి ఆ జవాబే చేకొని రూప్యంబునకు కాని వట్టమిచ్చి చిల్లరచేకొని వాని కిచ్చితిమి కాన ఈ నోట్లవిషయమై ప్రభుత్వమువారు కొంచెము శ్రద్ధ వహించుటగాకయని కోరుచున్నాను. పల్లెటూళ్లవా రందఱు ఈ విధముగానే బాములకు లోనగుచున్నారు. ఈ బాముల నుండి మమ్మెడబాటు కీక్రూకాలములోనే తొలగింప మరి మరి ప్రభుత్వమువారిని వేడుచున్నాను.

గంధం సీతాపతిశర్మ.

బందరు, జూలై 14 ఆంధ్రీజాతీయకళాకాల విద్యార్థి
నిజాన చంద్రికా బుక్కుడిపో,
మాంటు రోడ్, మదరాసు.
ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకములన్నియు వ్యాపారమున నెలకు కొరకును, క్యాటలాగులు ఉండినవి.
చాక్లర్లు, అచంట-బిట్టెలపై, వి. పి. ఎం. సె. . .
(943-887) మే జనర.

ది కృపా జ్యోతు డి కాటకమిల్లు
కంపెనీ, లిమిటెడు - ఏలూరు.
ది 30 జూన్ 1918 సంవత్సరములో అంత్య మయ్యె అర్ధసంవత్సరములకు పేరు 1-కి రు 30 లు, ముఖ్యమునా సాయము చొప్పున లాభం పంచివెట్టుటకు బోధుమిటింగులో వ్యాసు చేసినారు. ఈ లాభం సొమ్ము ఆగస్టునెలనుంచి పంచివెట్టుటకు మాయూలుప్రకారం దివిడెండు వారంబులైనాసి భాగస్వాములకు పంపబడును, అవి అందినవెంటనే అణాచీటి అంటించి సంతకంచేసి పంపినయెడల సొమ్ము పంపబడును. ఈ కంపెనీ రు 100 లు పేరు యేలూరులో మార్కెటు రేటు రు 250 లు పున్నది. (1254)

ఏలూరు, } Mothay Gangaraju,
15-7- 8.1 } Secretary & Treasurer.

రాజ్ తాలూకావార్తలు.

(ఈ స్వకీయవిలేజుకుని యొద్దనుండి)

జోర్డు హైస్కూలు.

రాజవోలు, జూలై 18:—తాలూకా ముఖ్యపట్టణ మగు రాజ్ తాలూకా నుండవలసిన హైస్కూలు ప్రస్తుతము మొత్తము 1-వ తేదీని కివకోడునందు తెరువబడినది. ఈసంవత్సరము వార్షిక ఫారముమాత్ర ముంచిరి. ప్రస్తుతము 17 గురు విద్యార్థులున్నారు. వోధించుట కింకను ఉపాధ్యాయులు రాలేదు. చేజ్చుకొనుట మొదలగుపనులు వెనుక ఇక కంట్టిట నెకందరి స్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయులగు గండికోట వేంకటాచల పతిగారే చూతుచున్నారు. కొత్తపేటలోకూడ కొంతమంది విద్యార్థులతో హైస్కూలు (వార్షిక ఫారముమాత్రము) మొత్తము 1-వ తేదీనే ప్రారంభమైనదని తెలియుచున్నది. త్వరలోనే రాజమండ్రి తాలూకాజోర్డు వెసిడెంటుగా రిచ్చటకు వత్తురట! ఏ యే యేర్పాటు లానరింతుకో చూడవలసియున్నది.

తెంపారీ డిస్ట్రిక్టు మనసుకోర్డు.

మాతాలూకా కేర్నడిన తెంపారీ డిస్ట్రిక్టు మనసుకోర్డు ప్రస్తుత మనులాపురమున నున్నది. ఆ కోర్టును రాజ్ తాలూకా నుంచవలసినదని విన్నవించుటకు ముప్రాంతమునుండి రాజమండ్రి డిస్ట్రిక్టుజడ్జిగారియొద్దకు పదముగ్గురు వెళ్లిరి. వీరిలో కస్తూరి నరసింహరావుగారు, చిక్కిన వీరాస్వామిగారు, దుద్రగాజు పద్మరాజుగారు ముఖ్యులు. జడ్జిగారు వీరి కనుకూలముగ సంభాషించి యీవిషయమై హైకోర్టునకు వ్రాతుమని నెలవిచ్చిరట! త్వరలో కోర్డు రాజ్ తాలూకా ప్రతిష్ఠింపబడి ప్రజల యిబ్బందులు తొలగింపబడు గాక!

కలరా.

కలరా మాతాలూకాలో క్రమక్రమముగా విజృంభించుచు నున్నది. ఇదివరలో తాటిపాక లక్ష్మీవరము మొదలగు గ్రామములలో తనకేర్తని చూపినది. ఇప్పుడు ఆంధ్రకేర్తనిపాలెము, అంతర్వేది, చింతలమోరి, మోరిమొదలగు గ్రామములలో నతికొంచుచున్నది. ఉద్యోగులు తగిన శ్రద్ధ వహించుట లేదు. ప్రజలు మిక్కిలి భయపడుచున్న యీ సమయమున ఉద్యోగస్థులకు వాగ్రతవహించి, తమ భర్తృముల నిర్వహించి ప్రజల క్షోభతమ పాత్రులయ్యెదరు గాక యని కోరుచున్నాము.

అభిలఖారత హిందూసభవారు ఈ నెల 22-వ తేదీని వారిద్వారమునందు సమావేశమై హిందూజాతీ రాజ్యాంగ సంస్కరణములను చర్చించెదరు. ఈసభ యైనవెనుక నెట్లెంబరు మాసమున కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు సమావేశమై సంస్కరణములను యోచించి తమ అభిప్రాయములను హిందూజాతీ ప్రభుత్వము వారికి దిలిపెదరు.

వార్తావరణ నితి

1918 సం॥ జూలై 17-వ తేదీ బుధవారము.

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	జూలై 17 వ తేదీ	జూలై 18 వ తేదీ	జూలై 19 వ తేదీ	జూలై 20 వ తేదీ	జూలై 21 వ తేదీ
గోపాలపూరు	89.5	81.0	...	13.58	12.92
వాల్తేరు	90.9	79.7	...	7.88	10.20
కాకినాడ	94.9	81.5	...	9.78	10.00
బందరు	101.6	80.3	...	7.65	9.74
గుంటూరు	102.2	80.3	...	5.91	10.26
నెల్లూరు	102.2	80.4	...	4.88	4.08
మద్రాసు	88.2	80.4	...	7.99	5.42
హైదరాబాదు	96.6	77.4	...	4.80	9.74
అనంతపురము	53.3	75.2	...	4.10	5.37
బళ్లారి	97.1	78.5	...	2.47	5.58
కర్నూలు	98.0	78.6	...	5.08	7.57
కడప	97.5	82.9	...	2.04	7.31
తెంగుకూరు	88.9	65.7	...	10.91	10.84
కెల్లూరు	100.2	78.4	...	6.12	8.85
నెలము	98.9	75.4	...	8.40	11.71
కోయంబుత్తూరు	92.0	71.5	...	4.94	6.40

ఆర్. ఎల్. జోన్ను, వార్తావరణ కా. శ్రుజ్ఞుడు.

The Great War.

(of)
(Reuter's Agency)

Great Britain

Indian Reforms.

A Most Restrictive Proposal.

LONDON, July 9.

Sir G. W. Forrest writing to the "Times" says that owing to War, Parliament cannot at present adequately discharge the grave duty of examining Lord Chelmsford's and Mr. Montagu's proposals. Therefore he suggests that a Joint Committee of the Lords and Commons including men such as Lord Lansdowne, Curzon, Amphil and Byrdham should be appointed in order thoroughly to investigate the problem. Leaders of Indian community should have opportunity of expressing their views.

Sir A. Earle Against Such a Course.

LONDON, July 11.

In a letter to the "Times" Sir Archdale Earle says that Sir G. W. Forrest's suggestion seems to overlook two vital points, firstly, the exhaustive, masterly and statesmanlike character of the report, which the report of the Parliamentary Committee could not be expected to surpass and secondly, the urgent need for prompt action on the report.

THE CHELMSFORD-MONTAGU SCHEME.

Maharajah of Patiala's Views.

Fitting Sequel to Most Important Enquiry.

LONDON, July 15.

The Maharajah of Patiala in the course of a statement to the "Times" says:—The Reforms Report testifies to the thoroughness and care with which Mr. Montagu and the Viceroy conducted the enquiry in India. The report is a fitting sequel to the most important enquiry conducted in India in recent years. He was glad to see in the chapter dealing with Indian States a reference to their war efforts. We feel that the King Emperor's quarrel is our quarrel and so far as the Princes are concerned the war has linked us closer if possible than ever to the Throne and person of the King Emperor. He did not doubt that he was expressing the opinion of his brother Princes in welcoming wholeheartedly the proposals ensuring in questions where British India and the States were jointly concerned that the views of the Princes should be presented to the Government by an authoritative body speaking on their behalf. We look forward to taking our place in the organic development of the British Empire and if we are to do this satisfactorily, provision must exist for taking our views into account as regards the relations between India as a whole and the Foreign States and also as regards such questions as defence, currency and customs. He was unable to speak on behalf of British India as regards the recommendations for the development of provincial self-government or the suggested changes in the Government of India but he would draw the attention of his fellow-countrymen to Sir S. P. Sinha's statement on the subject. He was confident that Sir S. P. Sinha's judgment would receive very careful consideration in India. The Ruling Princes realised how closely the fortunes of their States were interwoven with those of British India and they welcomed such developments designed to associate the people of British India more directly with the responsibilities of administration, as they realised that such changes would tend to promote the unity of India and the prosperity and contentment of the Empire.

Imperial War Conference.

Resolutions Passed.

LONDON, July 15.

The Imperial War Conference to-day passed a resolution in favour of the establishment of an Imperial Bureau of Mycology to investigate fungoid diseases to which the governments of the Empire should contribute. The Conference agreed that further action regarding double incomes was impracticable in war time but the whole question should be reviewed immediately after the war and the law should be amended to remedy the present unsatisfactory position. The Conference approved the proposal for a Dominions Royal Commission and a Postal Conference to consider the establishment of an Imperial Statistical Bureau. The Conference asked the Governments of the Empire immediately to consider the steps to be taken to co-operate in Imperial development of the dyeing industry in the British Empire and to avoid enemy domination of essential industries. The Conference accepted the principle of the establishment of an Imperial investigation Board to deal with ocean freights and appointed a committee to frame a detailed scheme in that connection and consider urgent questions with special reference to the probable size of vessels and consequent demands upon harbour accommodation.

War Prisoners' Conference.

Agreement Reached.

LONDON, July 15.

In the House of Commons Mr. Bonar Law confirmed that the Anglo-German War Prisoners' Conference at the Hague, had reached an agreement subject to ratification by British and German Governments.

LONDON, July 15.

THE HAGUE.—The Anglo-German War Prisoner Conference has resulted very satisfactorily in an arrangement similar to the Franco-German Berne agreement.

Commercial Treaties

LONDON, July 15.

In the House of Commons replying to Mr. Lloyd George Mr. Balfour stated that the Government had not denounced the commercial treaties containing the "most favoured nation" clause.

Proposed Atlantic Flight.

"Daily Mail" Offer Renewed.

LONDON, July 15.

The "Daily Mail" referring to the rumored possibility of a South American airman attempting to fly the Atlantic this year, repeats its offer of £1,000 for the first trans-Atlantic flight.

Russia

Czecho-Slovak Victory.

Kazan Captured.

LONDON, July 15.

AMSTERDAM.—The "Tageblatt" announces that the Czecho-Slovaks in spite of the heaviest resistance on the Red Guards, have captured Kazan. The "Tageblatt" adds that by the occupation of this important railway and waterway junction the Czecho-Slovaks have become masters of the Government of the Lower Volga.

Czecho-Slovaks Strengthening Their Forces.

German newspapers state in connection with the capture of Kazan by the Czecho-Slovaks, that the latter are utilising M. Troitzky's mobilisation in the Urals, on the Volga, and in West Siberia for their own purposes by forming from the recruits so-called Black Guards, which they are using for strengthening the Czecho-Slovak and other counter-revolutionary forces.

New Siberian Government.

Warning Against Confusion.

LONDON, July 15.

A "Daily Mail" telegram from Harbin states that General Horvat's Government includes cadets, liberals, and socialists, all prominent men in the commercial, industrial, and agricultural life of Siberia. General Horvat is the head of the Chinese eastern railway. His Government must not be confused with the so-called Government of autonomous Siberia which the Bolsheviks dissolved and whose leader, M. Derber, has his headquarters in a railway car at Harbin. Another Socialist Government is at Nikolai, negotiating with the Czecho-Slovaks before proclaiming itself.

Progress of Russian Revolution.

Bolsheviks Hard Pressed.

LONDON, July 14.

AMSTERDAM.—The "Westfaelische Zeitung's" Kiev correspondent says:—The Bolsheviks in Moscow, far from suppressing the revolutionaries, are only holding their own with the assistance of Lettish Guards.

Soviet Unity Disappearing.

LONDON, July 15.

AMSTERDAM.—A Moscow telegram states that Mr. Troitzky told the All-Russian Congress of Soviets that the unity of Soviet troops had suffered as a result of Anglo-French propaganda and a part had deserted to the enemy.

America

U. S. Troops In France.

The Armies Formed.

LONDON, July 15.

WASHINGTON.—It is announced that three armies of from 225,000 to 250,000 men each have been definitely organised from the American divisions in France. The shipment of troops is proceeding ceaselessly at the same rate as during the recent months.

Shipbuilding in China.

American Contracts Placed.

LONDON, July 15.

WASHINGTON.—The American Shipping Board has given the Chinese Government yard at Shanghai contracts for four cargo vessels of ten thousand tons each and has taken the options for building eighty thousand more tons. Thirty-five thousand tons of steel will be shipped from America, but the engines and other fittings will be built in China.

Central Powers

The Austrian Defeat.

Army Discipline Seriously Shaken.

Germans Reinforcing the Austrians.

ALLAHABAD, July 15.

LONDON, July 10th.—The Germans are reinforcing the Austrians to stop the rot which has set in. Austria's defeat seems to have disheartened the Dual Monarchy to a greater degree than previously estimated. There is now peace talk in Vienna. The German outlook is being excluded from discussion in enemy papers but a final autumn attempt in coming whereby the General Staff no doubt hopes to retrieve the situation. All accounts show that the Germans are angry at their failure to force a decision and that the certainty of war in 1919 has undermined the faith of the people. A captured order by the General, Commanding the 2nd German Army dated the 7th June states that discipline which is the keystone of the army is seriously shaken. It suggests that commanders shield the offenders or inflict insufficient punishments. Another dated the 12th June says that refusal by soldiers to obey orders are increasing alarmingly.—("Pioneer")

General

Chinese Goods to Russia.

A Report Contradicted.

LONDON, July 15.

PEKING.—With reference to the "Daily Mail" report that, since the removal of the embargo on exports the Chinese have been sending to Russia large quantities of goods vitally needed in Germany, the Inspector-General of Customs has authorized Ruter to state that no such

goods have been exported to Russia by the trade routes under the control of the Maritime Customs since the embargo was removed and if they were exported they would not be likely to come into German hands at present.

Western Front

German Offensive Begins.

LONDON, July 15.—4.5 P.M.

The French communique says:—After violent artillery preparation Germans attacked this morning from Chateau Thierry to Main-De-Massiges. Our troops are energetically sustaining the enemy's shock on a front of about eighty kilometres. The battle is proceeding.

LONDON, July 15.—12.5 A.M.

Germans started two offensives on the French front early this morning. First, between Chateau Thierry and Bligny three or four miles southeast of Rheims and the second between Pronay and Maisons-Des-Champagne on a front of twenty five miles southwest of Rheims. Germans penetrated five thousand yards into French lines at Chateau Thierry and have taken Chizy on the Marne and also Benquigny three thousand yards behind the original French front. Germans have also taken the villages of Encoeur and Chamoigny. Germans were held up east of Rheims in the French battle positions, but south of Rheims enemy substantially advanced and crossed the Marne at a number of places. Apparently enemy's object is to capture Rheims by attacking each side of it and to capture hills in order to protect the Germans right flank in a further advance southwards. Military critics agree that it would be premature to describe this as the main attack, although the size of the offensive in which it is estimated, that sixty divisions are engaged suggest that it is the main attack. It is known that Germans have prepared attacks at many other points notably on the Amiens front.

Reuter's correspondent writing from Paris, describing the launching of German attack says: It was accompanied by diversion on the Oureq front, which artillery completely broke down. An attempted German attack in the direction of Laferte-Milon encountered such a formidable barrage that the Germans were unable to leave their lines.

The "Intransigent" understands on reliable authority that the attack occurred on a date and in the region where it was expected and favourable view was taken of affairs at midday.

Germans Attack Americans in Great Force.

LONDON, July 15.

Reuter's Correspondent at the American headquarters wiring to-day says:—Germans delivered a powerful attack this morning on the American positions east of Chateau-Thierry and especially on Vaux village. Americans disputing every inch of ground. After some hours Americans counter-attacked and drove off the enemy in Vaux region and we advanced our own lines several hundred metres beyond those previously held. The launch of the offensive was accompanied by long range bombardments of various towns and areas. The weather was at first clear and sunny but has since become cloudy threatening rain. Fighting continues especially east of Dormans where Americans are engaged.

Marshal Haig's Communique.

LONDON, July 15.—(10.40 P.M.)

In to-night's communique Marshal Haig says:—We again advanced line this morning in the neighbourhood of Villiers Bretonned. We drove off enemy party which attacked one of our posts. Total prisoners taken in operation on 14th July at Ridge Wood were 328. On 14th July we heavily bombed sidings at Roulers, dumps at Warneton and Baupume and Bruges. Docks also dredging parties at Zeebrugge. We brought down nine aeroplanes and three balloons, five of our aeroplanes are missing.

Advance In Flanders.

Operation Completely Successful.

Prisoners and Materials Taken.

LONDON, July 15.—1.5 P.M.

A British communique says:—Sunday's operation in the Dickebusche sector, on a two-thousand yard front in the neighbourhood of Retege Wood, to capture a frequently disputed position of some local importance, took the enemy by surprise and was completely successful. All objectives were gained and 296 prisoners taken and also a number of machine guns and other materials not yet enumerated. Our casualties were light. We slightly improved our positions southward of Villiers Bretonned taking a few prisoners. English troops took several prisoners. Hostile artillery was active southward of Arras and northward of Bethune in the Loos and Dickebusche sectors.

Italian Front

Albanian Coastal Zone Bombarded.

By Italian Destroyers.

LONDON, July 15.

ROME.—In connection with Albanian operations, Italian Destroyers successfully bombarded the coastal zone in the neighbourhood of Cape Samana, destroying defensive works and dispersing the Garrison which suffered heavy casualties during the retreat.

LONDON, July 15.

The Italian official communique says:—The Italians and the French carried out raids on the Asiago Plateau. We repulsed a new attack on Corone.

LONDON, July 15.

The wireless German official communique says:—Enemy attacked on 14th July southwestward of Yper and penetrated our fighting zone on a limited breadth.

Simla

Military Outlook Reviewed. Situation Improved Considerably. The Fall of Von Kuehlmann.

SIMLA, July 15.

The military outlook after reviewing the events of the past week on the principal fronts goes on to say that the military situation has improved considerably of late owing to the check to the German offensive on the Western front, the recent Allied successes in France in minor operations, the great Austrian reverse in Italy, the Franco-Italian advance in Albania, the Czech-Slovak movement in Siberia, of the air superiority in all theatres of war and the failure of autarkism the arrival of enormous American reinforcements in France giving the Allied forces in this theatre of war an undoubted numerical superiority over the enemy. During the last week whilst there have been no military operations of real magnitude certain important events have occurred which have the closest relation to the military situation. Of these the most momentous has been the fall of Von Kuehlmann. His resignation means the victory of the German military party and the decision by the rulers of Germany to attempt to win peace by a decisive military victory of which Von Kuehlmann had abandoned all hope. Von Kuehlmann's removal appears to have been aided by his alleged amorous indiscretion which provided his opponents with a weapon against him. In this respect however he is a novice in comparison with his successor. Von Hindenburg is a thorough Prussian (Junker) energetic, unscrupulous, unpleasant and with morals even worse than those of many of his class. He has far less ability than Von Kuehlmann but is a master of intrigue and will probably work hand in glove with the military party.

German Military Party's Position.

The immediate military effect of this change may be expected to be a big German offensive as such as Ludendorff's preparations are complete. General Ludendorff with F.M. Von Hindenburg preceding more and more into the background, is the real master of Germany for the time being. He has won a great political victory in Germany but he will have to win great and decisive victories in the field if he is to maintain his position for long. If the victories are not gained there must inevitably sooner or later be a serious reaction throughout Germany, for the German people in spite of their wonderful discipline will not submit to the domination of the military party much longer unless they can establish their position by decisive successes in battle.

Coming German Blow Discussed.

There can be little doubt the whole available strength of the German army will be thrown into the next great blow. Out of nearly two hundred and ten divisions on the Western front some eighty should be in reserve. For Germany everything depends on this offensive. A partial success or even a great but not decisive victory is not sufficient. Already our numbers are superior to the enemy's and when the American troops and their leaders and staff have received slight further training and gained more experience the Allied armies on the Western front should be in all respects superior to the enemy. There are many reasons why this coming German offensive should not achieve any considerable, let alone decisive, success. Practically all the German divisions of any offensive value have been engaged in this year's battles, most of them two or three or even four times. They have had heavy losses especially in officers. Their moral must have suffered seriously in view of their checks. Von Kuehlmann admitted that Germany could not gain a decisive military victory. The morale of the Allies has risen enormously for many reasons unnecessary to enumerate. We are in superior numbers, our armies are under the leadership of one man, perhaps the most brilliant soldier the war has produced, however prophecies are dangerous. The German offensive will be made with all available resources and with all possible forethought and it will no doubt meet with some measure of success. There is no real indication of the probable point of attack and the Germans will no doubt do their best to effect a surprise. As the enemy's only chance of achieving a German peace or even a draw is to force one or more of the Allies out of the war and as he knows that neither Great Britain nor the United States of America will stop fighting until Germany is defeated it appears to be his best plan to attack the French or Italians. As everything now depends on a decisive success on the Western front, it would be a strategic error for General Ludendorff to weaken his troops in France by detaching troops to help Austria against Italy. This may however be a necessity for political reasons.

Situation in Russia Favourable.

The other principal factor of political importance is the situation in Russia, which seems to be changing steadily in our favour. The Bolshevik power appears to be waning and there are indications that the Russian Nation has become thoroughly tired of the present methods of Government. The inhabitants of northern Russia have asked for Allied intervention to protect the Murman coast against the Germans and Siberia appears to be declaring definitely for the continuance of war against Germany. The Czech-Slovak movement has assumed great importance and it is to be hoped that the new regime in Siberia will welcome the Allied intervention. Throughout Russia a spirit of resistance against German tyranny and aggression appears to be rising, the effects of which may prove a serious military embarrassment to Germany.

The Indian Reforms

All-India Hindu Sabha's Action.

SIMLA, July 16.

The Council of the All-India Hindu Sabha will meet at Hardwar on the 21st instant to consider the report on the Indian constitutional reforms and a circular letter had been issued to the members for meetings of the committee to be held in Simla in September when suggestions on the report will be considered and final submission made to the Government of India.

The Nizam has given 25,000 pounds on the occasion of Their Imperial Majesties Silver Wedding for the relief of sufferers from the war.

The Imperial Legislative Council Meeting.

SIMLA, July 16.

Fourth of September is provisionally fixed for the autumn meeting of the Imperial Legislative Council at Simla. As limited number of days during the session will be allotted for the discussion of resolutions on matters of general public interest.

Local Government Asked To Send Their Views.

We understand that the Government of India have addressed the Local Government on the subject of the Chelmsford-Montagu reform report asking for an expression of their views by the first of November and also asking them to take immediate steps for the preparation of material which will be useful to the two Committees referred to in para 225 and 238 of the report.

Foreign Postage. To be Raised.

ALLAHABAD, July 16.

It is understood in consonance with what has been done at Home the postal rate on letters from India to the United Kingdom and British dependencies will shortly be raised to one and a half annas.

Calcutta

Earthquake Reports in Bengal.

Divisions Ruined.

Great Loss by Death.

CALCUTTA, July 16.

Earthquake reports now coming in show that Tipperah, Chittagong and Mymensingh, all suffered considerable damage. The Chairman of the Kishoreganj Municipality writes:—Jail, Town Hall, Dak Bungalow, Division Officers Quarters, temple and other public buildings were demolished. Dead bodies were extracted from debris, slight check is being felt daily.

Messrs. Finlay and Co. confirm the death of Mrs. Mumford. The "Englishman's" Kalighat South Sylhet correspondent writing on the ninth says that all agree that the earthquake exceeded the intensity of 97. Scarcely a single bungalow was left standing. Pulcheria division suffered most. Deansdon and Raighat divisions were ruined.

THE EARTHQUAKE.

Damage in Assam.

CALCUTTA, July 16.

Communications are reaching here from Assam giving particulars of the damage done by the earthquake of the 8th instant. A South Sylhet correspondent says:—There is hardly a bungalow left standing in the district of Kalighat. Mr. Mumford, wife of the district Medical Officer was killed by the falling of walls her own bungalow. Some gardens have suffered more than others but not one of them has entirely escaped. Phulimra divisional centre has suffered most as there does not appear to be a single building left standing. The factory in a gruesome sight and the whole three bungalows, splendid erections as they were, are lying flat. Balesera club is no more. All pucca bungalows in Deansdon and Raighat divisions are ruined with the exception of Phulcheria. The stoppage of manufacture in the district will only be temporary.

Another Planter from Sylhet writes:—Considerable damage to buildings has been done at several places and at Sylhet a woman and two children were buried under the debris of a building that collapsed.

A northern gentleman from Cherrapunjee writes:—It is reckoned that no fewer than eighty houses have been more or less damaged out of which between thirty and forty have been permanently damaged. Several high monuments in the cemetery have fallen down including the tombstone of the late Missionary Dr. John Robert. A few landlips are reported also, but no lives have been lost and but little bodily injury sustained by any one.

THE CONFOUNDED INFLUENZA.

Calcutta Court Work Affected.

CALCUTTA, July 15.

The epidemic now ranging in Calcutta is affecting the departmental work of the High Court to a certain extent. A number of assistants in various departments are suffering from the new complaints and are unable to attend to their duties with the result that almost all the offices are working short-handed. Although the courts are sitting as usual a number of members of the different branches of the legal profession are victims to the epidemic. The Advocate-General Mr. Gibbons, was unable to attend the court to-day owing to fever. In the Sessions Court the kidnapping case which is being heard by Mr. Justice Fletcher and a Common Jury had to be adjourned in consequence of one of the jurors suddenly taking ill. Shortly before lunch interval the Foreman informed His Lordship that one of the jurors an Anglo-Indian had suddenly got fever and was unable to continue to sit in the jury box. His Lordship accordingly rose and as no other cases were ready for trial the Sessions court did not sit for the rest of the day. To-day was the fourth day of the hearing of the kidnapping case.

Rumour is again busy with distribution of provinces. In Assam it is widely believed that the province will again be united with Bengal under a Governor and that Dacca will be the winter capital and Shillong the summer residence of His Excellency.

Bombay

THE INFLUENZA.

Preventive Measures in Bombay.

BOMBAY, July 16.

At a meeting of the Bombay Corporation on Monday the further consideration of the report of the Health Officer on the recent outbreak of the influenza-like fever was postponed till Thursday at the suggestion of the

Municipal Commissioner. The latter stated that he had received two letters on the subject, one from the Port Health Officer who challenged some of the statements of Dr. Turner, and another from the Embarkation Commandment who in his letter assured the Corporation and Municipal Commissioner generally that the most meticulous care was, as a routine measure, exercised in the examination of all transports conveying troops and of all vessels entering the military area in the docks and that every sanitary and hygienic precaution was adopted in order to prevent any infection or contagious disease entering Bombay by sea, which might prove a menace to the population of Bombay as was equally carried out to prevent infection of overseas military bases by diseases such as cholera and plague which might be conveyed there from Bombay itself.

Central Provinces

Nagpur Municipality.

Election of President.

Nationalists Elected.

NAGPUR, July 16.

A special meeting of the Nagpur Municipality met this morning for election of the president and Vice-president for the next three years. The Hon'ble Sir G. M. Chitnavis in vacating his seat as president expressed gratitude and thankfulness to old official and nonofficial members for their cordial goodwill, advice, sympathy and co-operation and cordially welcomed new members who have secured support and confidence of their constituencies and are now going to enter upon this public duty of representing them in this civil assembly.

He said that they never allowed their political opinions to interfere with and disturb their deliberations. They had all worked with single-minded desire to watch and promote the interest of the people and expressed that the same desire would inspire and accentuate the work of the present committee. He then referred to Sir B. K. Bose, the Vice-president, whose interest in municipality begun 35 years ago had never flagged. He appreciated the help given by the Government in the way of grants for improvements whenever they were in need of them especially during the time of Sir K. Craddock, Sir Benjamin Robertson and latterly through the agency of Sir F. G. Sly. He said that he long enjoyed the honor of good will and confidence and they should now select some other gentleman and suggested that the choice should fall on Sir B. K. Bose who has served faithfully and well so long and some other young gentleman should be selected for vice-presidency. He said that such happy combination will have the effect of giving to the committee the advantage of experience on one side and youthful energy to work on the other. He concluded:—The new political reforms are now on them and at the threshold of this political reforms let them by good work done make the horizon clear in order to enable the Sun to shine in all its glory.

Mr. Akbar proposed Dr. H. S. Gour, Barrister-at-Law, for Presidentship and Mr. M. B. Dadabhai proposed Sir G. M. Chitnavis. In doing so he said that Sir G. M. Chitnavis is needed as President to guide them by his long experience to consider political reforms. Both proposals were put to vote. Dr. Gour secured 20 votes and Sir Chitnavis 16 votes. By a majority of four votes Dr. Gour was declared elected. Dr. M. R. Cholkar was elected to the Vice Presidency unanimously in the place of Sir B. K. Bose.

South India

War Loan Meeting.

COONOR, July 16.

H. E. the Governor, accompanied by Her Excellency, presided at a war loan meeting held at the Stanes School this evening. A resolution to support the loan was proposed by Mr. Robert Stanes, seconded by Col. Babington, C.I.E., and supported by Rao Bahadur Sundar Rao and carried unanimously. A Committee was appointed to give effect to the above resolution. Mr. Brackenbury, Sub-Collector, announced that a sum of Rs. 2,90,525 was subscribed in Coonoor.

Latest Telegrams.

LONDON, July 16:—1.45 P.M.

New Zealanders carried out successful raid in the neighbourhood of Hebuterne and took over thirty prisoners and twelve machineguns. We slightly improved our line in Villers Bretonneux sector after sharp fighting. We also took few prisoners in the neighbourhood of Locon. Hostile artillery was active southwest ward of Albert and was also somewhat active at different points on Northern British front.

London, July 16—1.35 A.M.

In the House of Commons at 11.26 P.M. Mr. Bonar Law announced that the Prime Minister had received telephone communication from headquarters, in which General Foch reported that he was well satisfied with the result of the days fighting. (Cheers). Mr. Bonar Law read a special communique received at eleven to-night, in which it was stated that the American counter-attack had resulted in the capture of a thousand prisoners (loud cheers) East of Rheims the enemy had been very heavily repulsed and had suffered severe losses and had received complete check.

LONDON, July 16.

HAGUE.—Speaking at the final meeting of war prisoner's conference after agreement had been reached, Lord Newton pointed out that although the agreement had been very difficult it was still more difficult to carry out provisions owing to peculiar circumstances, the chief of which was the difficulty of transport as Germans held by Britain were scattered throughout the globe. He hoped however that provisions would be liberally interpreted by both parties, both remembering that any difficulties arising would react on the prisoner themselves.

LONDON, July 15.

PORT AU PRINCE:—The State Council has unanimously declared war against Germany.

సమకాలికాభిప్రాయములు.

నిరంకుశాధికారము, భూవికలము.

సంపాదక: నామము ప్రాప్తిచి, బ్రిటిషు వార్తాపత్రికల ఈ కావియము ప్రచురితమైనగాని ఆంగ్లేయుల హిందూ లేక విషయమును సాధారణముగ మరపు జేయుచుండును. సం గ్రామము ప్రారంభమై నప్పటినుండియు హిందూజాతియును గూర్చి ఆంగ్లేజీయున నిండుక ముచ్చటించుచున్నది. కాని ఆదేశము చేయు సంగ్రామ సేవ వలసకేమునలే తగిన సంతృప్తి నందుటలేదు. సిద్ధిహిందూప్రభుత్వ మున్నగు వారల మిన్నకుండక, స్థానిక పత్రికల సంపాదకీయ వ్యాసము లలో తమ అభిప్రాయములను వెల్లడింప వీలులేక పోయినను విలేఖనముగ వారికి తేటలను వ్రాసి లిపింజేయుచుండిరి. కాని, అప్పడప్పుడు కె. సి. గోయి గారిచుట్టి వారపత్రికలకు వ్రాయుచు, మోర్లే మింటో సంస్కరణముల దృష్టికరముగ లేకున్నను గత పదివర్షముల నుండియు భారత ప్రభుత్వ తీర్మానముల నిర్ణయించినవి చెప్పిరి. అనధికార సభ్యులుపదవించిన ప్రధాన నూచనములలో 100 కి 70 వంతున కట్టకడ కామో తితిమలైనవనియు నుడువవచ్చునని వారభిప్రాయపడిరి. అధికార వివేదికమున నీసంఖ్య 100కి 50 అని మాత్రమేయున్నది. ఈ తేల్కల స్వభావమెట్లున్నను, సామ్రాజ్య, రాష్ట్రీయకావన సభలలోని అనధికారసభ్యుల అభిప్రాయముల నెవరినిచియి పాలనావిధానము నిర్ణయించుట, భారతప్రభుత్వనిర్వాహకన గ్రహము వర్తించుచుండెడిది చెప్పవచ్చును. ఇంతింత పెక్కుకు పురోవృద్ధిని భారతీయులు సంగ్రామములనను, భారతీయ విజయమునలనను, తమకవరమని వాధింపుచున్నారే. కావున మాంటాగ్యు సంక్షేపంత గౌరవాన్ని మయినది.

రాష్ట్రీయ కావనసభల విషయమున నీయుక్తాహారమగు అభిప్రాయము భారతీయులకు కలుగుటలేదు. ఈ సభలలో నిరంకుశాధికారము తమ యాచనవచ్చినట్లు వర్తించుచుండిరి. అనధికార సభ్యులచే ప్రభుత్వము వా రేవిషయమున వైన యోధిపాపుట తటస్థించినను అందువలన వెట్టిఫలి తము వైస యొనగూడుటలేదు. సామ్రాజ్య కావనసభ యందు మాత్రము యెన్ని క సభ్యుల వై తిక బలము విలస కొంత వృద్ధికరముగ కార్య నిర్వహణము జరుగుచుండును. తత్ఫలమే వాయవ్యదేశము గోఖలే సంసిద్ధ పరచిన విధానములు ప్రభుత్వమువారిచే గాఢపరిపటి కావనసభ మున గాని గారి ర్యూపమున గాని సఫలము లగుచుండెడివి. కాని సంగ్రామ మిట్టి పరిస్థితి నుల కాటంగము గల్పించినది. అందుచే చర్చనీయాంశములను అనధికార సభ్యులు ప్రతిపాదించ వీలులేక పోవుచున్నది. ఈ విషయమున ప్రభుత్వము వారిదవరకులే అర్హిగ్రహమును కల్పింపరమ చుండిరా అను సంశయము సంకయాన్నదము. ఏదియె టలున్నను, అనధికార సభ్యుల కార్యములు కొంతవర్ధనవిజయవంతము లగుటచేతను, భారతజాతియు వై తిక, ఆధికారిక విషయములయందు దృఢిబద్ధి నొందుటచేతను రాజ్యాంగ ప్రతిపాదనములందును, వానివై నన్న అధికారులయందును మార్పులతి త్వరితముగ గావించుట త్వరితమగుచున్నది.

పరిస్థితుల బట్టియు, అధికారాభిప్రాయముల బట్టియు రాష్ట్రీయములలో ప్రకాశికారము గల బాధ్యతాయిత ప్రభుత్వము స్థాపింపబడుననియు, కేంద్ర ప్రభుత్వమున మాత్రము నిరంకుశాధికారము ప్రబలముగనే యుండుననియు, గోయిగా రూపించుచున్నారు. కావున యెన్నిక సభ్యుల సంఖ్యాబాహుళ్యముగల రాష్ట్రీయకావన సభల పరిపాలనము నందలి కొన్ని కాఖలవై అధికారముగలిగి యుండుననియు, కొంత వ్యాస సంరక్షణము మున్నగు యితరప్రధాన విషయములు నిరంకాధికారుల చేతులయందే యుండుననియు గ్రహించవలసి యున్నది. కేంద్ర ప్రభుత్వమున మాత్ర మట్టి మార్పు జరుగదు. అచ్చట, కేంద్రసభలు నిర్మించుటచేతను, లేక యెన్నిక సభ్యులగు సంఖ్యా బాహుళ్యము గల కావనసభయును, అధికార సంఖ్యాధిక్యత గల గ్రాండుకమిటీయును యేర్పరచుటచే వైనను ప్రభుత్వమువారి మాటయే వెల్లడుచుండును. ఈవిధముగ రాష్ట్రీయ పాలనను వికలపరిచుచు, భారతజాతి పాలనము యథాస్థితి యుండేయొందును. ఈవిషయములు విజయగు నెడల మాంటాగ్యు సంస్కరణములు భారతీయజాతియుల కంటే చాల తక్కువ గ నుండునను యని మేమును భయపడుచున్నాము. కాంగ్రెసులోని విధానము గుణముగా వాస్తవముగ సంస్కరణములను భారతీయుల కొసంగి వారిని సంరక్షి వ్యావహారిక చేయటవై యధ్వనంబ్రవర్తనమువారు ప్రయత్నించెదరని విశ్వసించుచున్నాము.

మే, 17, 1918 "ఇండియా" పత్రిక.

ఈక్రింది వాక్యములు మేము లిఖించినవి గాకపోయినను వానిని పరిశీలించునది సిద్ధిహిందూ ప్రభుత్వము వారి సమాకాశన ఇండియన్ రివ్యూ సంపుట ప్రభుత్వము వాస్తవము చున్నాము:—“మార్షింగు పోట్ల పత్రికా విధానము లది సమర్థింపబడుచున్నది. కేంద్రీకిని వివాద కావకములగు పరిణామము. ఈపత్రిక చే ఖండింపబడుచునే అర్హవ్యవస్థలు. ఈపత్రిక చే వామోదించబడిన వారాకా భంగులగుచుండును!”

ఈవాక్యములు కె. ఎల్. గార్బిన్ గారిచే “అబ్జర్వర్స్” పత్రికలో వ్రాయబడినవి. “మార్షింగు పోట్ల” అనుటకంటే “పోట్లమాట్లము” (మరణాంతర పరిశోధన) అనిపేరు పెట్టుట సమంజసముగ నుండునని మేము నూచించుచున్నాము. మానవకాలిక యేనాటి పురాతన విషయములలో చర్చించుచుండుట నీనామ మొకయు తత్పత్రికకు తగినదని.

“ఇండియా” పత్రిక.

భారతజాతి పురోవృద్ధి నిరోధకు తెల్లగు మిశ్రవాదమునకు వాచారముగ గోఖలేగారి అభిప్రాయములను వెలుపుటాచారమైనది. కాని గోఖలేగారు మనఃపూర్వకముగ నీక్రింది వాక్యముల బలికియొందెదరని వారు గుర్తించుటవసరము:—

“కాంతిదేవములకు సమాజమును పట్టుదలను, అధికార వాంఛలను నివిలు సర్వము ఉద్యోగములచేతలో దేవపరిపాలనముండుటచే యిట్టి చిట్కలు కటస్థించుచున్నవి..... అట్టి యుద్యోగములే రాజకరినిధిని, భారతమంత్రాధిని సలహా నియ్య వారగుటచే, వారంగకరింపని యిట్టి సంస్కరణ వైసను అమోదించబడుట కనకాశులేను..... ఇప్పుడు కొంతవర్ధి వృద్ధి అవసరమని వారు గ్రహించినట్లు నోచుచున్నది; కాని సంస్కరణ విధానము నందలి విపుల విషయవర్షయందు మాత్రము అధిక సంఖ్యాకు లొక పక్షము చేరించి, నూచింపబడిన ప్రతిసంస్కరణమును ఖండింపుచుండును..... ఈవిధముగ ఉద్యోగముల నిరోధక భావములవలనను, అధికారవిభజనమున కంగకరింపని నిరంకుశాధికారప్రాబల్యము వలనను మనప్రభుత్వములు నిష్ఫలములగుచున్నవి... ఇట్టిచర్చ యనేకవర్షముల నుండి జరుగుచుండుటచే ప్రభుత్వము నెడల ప్రభాభిప్రాయము చాలకుట మార్పుజేసినది.”—ఇండియాపత్రిక

మిస్సెలి మనోవారినుగు నువాసన 1800
(విజయకావనసభ) ఆటోమోటివ్ బహార్. (విజయకావనసభ) కావనసభ.
ఇప్పుడికాలపు రుచి కనుగొనండి, సాటిలేని మనోగ్ల మగు నువాసనలకు.
అట్లాహ్ మోగాని, సారాయ్ మోగాని, చేర్చబడిన సిద్ధము చేయబడిన లేతల పుష్పసారము.
నీ కువాల్ వై కొన్ని దిండుపులు శిలకరించినవో, వనోగ్యమును నువాసన నీ స్థలమనియెను.
ఈక్రింది పరిమాణముల నీసాలలో నుండును.
నిన్ను వైస (అర (దాం) నీసా 1-కి రు 0-కి-0
నిన్ను వైస ప్రకా 1-కి (దాం) " " 0-12-0
నిన్ను వైస 2 " " " 1-4-0
నిన్ను వైస 3 " " " 2-0-0
వి. వి. మార్పులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.
గట్టెట, పట్టుటములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిపాపులొకడు జొగతును. నీరక లాగేరుకును వరకునెట్లు కలవు. కావున, రాయ కొనుగత్తును నీసావైస 10, గాన్తూవైసను ఆటోమోటివ్ బహార్ అను పేరున పరిశీలించుడు. ఈఅటోమోటివ్ బహార్ గుత్తెటములను పరిశీలనచేయ గోరువారి దిగుతకావన ప్రాసినవో అటోమోటివ్ బహార్ నువాసనకాన్తూ ఆ-తిరిముగ సంపుడును.
మిస్సెలి మనోవారినుగు నువాసన 1800
మిస్సెలి మనోవారినుగు నువాసన 1800
మిస్సెలి మనోవారినుగు నువాసన 1800

జై గుభయము లేదు.

వైద్యరత్న నండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

జై గుజ్జగు

(1045)

ని వార కౌషధములు

నూ మందులు గడచిన యిరువది వర్షములకు ఇండియా, సర్కా, సిలోక్ జేతములయందును, స్వజాతీ సంస్థానముల యందును అనేక జైగు గోగులను కాపాడుట లోకనిధియు. మేము తెలుపు విధానముల ననుసరించిన

జై గు సోకదు.

మోమానిపావనము 6 బొమ్మల బుడ్డి 0-కి రు 0-0-0	కేంద్రాత్మమృతం 1 బొమ్మ బుడ్డి 0-కి రు 0-0-0
డిప్ 2 " " 0-0-0-0	డిప్ 1 " " 0-0-0-0

స్వాగ్ధిగు సోప్తజేతము.
తండ్రి లిలావతు:— “పండిట్” మదరాస్.

ఆయుర్వేదాశ్రమం, సగి, ఆచారప్పన్ విధి, జి.టి. మదరాసు

బాలురే వీరులు

విజయనగరరాజుల కథలు 0-3-0
చిన్నారాజుల కథలు 0-4-0
చిల్లీ చక్రవర్తుల కథలు 0-4-0
గోల్కొండ నవాబుల కథలు 0-2-0

ఈ చరిత్రలే మన బాల్య పీఠ లగును.
839 మానేజరు, కలాభివర్ధని,
రాయనరం, రామచంద్రపురం పోస్టు, గోదావరి జిల్లా

మలయ చందనము

(1251) పెగోగమునకు కుకారము. మందు పుష్పకొనుమిట్లు ఎవరికిని తెలియదు. పత్రికము లేదు. పిలికాతీ మున్నగు కణిపిత్తల పనిలేదు. రుచ్య మైన మామలయచందనము ఎఱుపు, తెలుపు, పచ్చ అను మూడు విధముల పెగోగమును మూడు పూటలలో మానును. దట్టి 1-కి 2-0-0.
గంధర్వపార్శ్వసి, రాజమండ్రి.

లాభము పొందు సమాచారము

సకలవిధముల యందును గ్యారంటీ.
మా కంపెనీయందు క్రొత్తమోస్తరుల అతినుందరవైన కనిరనము గల

నగలు అమ్మబడును.

దయచేసి మాకాటలూగున రప్పించి, ఒకతూరి అర్ధర ఉన్నది. మా వద్ద నగలుతీసికొనినవారు మరల మిక్కిలికొద్ద కొనవలెను మాకు విశ్వయు. మారు అర్ధర చేసిచూసిన ఇది వాస్తవమని మీకే తెలియును. (1284)

Address: The New Bombay Jewellery Manufacturing Co., 95, Sowcarpet, Madras.

కాళయుక్తి సంవత్సరాది సంచిక

తయారై సిద్ధముగ నున్నది.

పింగళి సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా సౌరసంగ్రహ చక్రమును, అభ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేష విషయముల విజ్ఞానబాహుమ్యములను వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు మహాజనుల పటములును ఇతరములైన, చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకిరములపై చక్కగ ముద్రింపబడి సిద్ధముగ నున్నది.

కాగితముల కలపునం జేసి కావలసినన్ని ప్రతులు ముద్రాపేసి యిండుటకలకు పలమువారు	రెల 2-0-0
తెంబున ప్రాసించు టుచితము.	" " 0-8-0
అంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	" " 0-12-0
అంధ్రసంవత్సర " " " " " " " " " " " "	" " 1-0-0

అంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధౌషధము

తామరతైలము	గజ్జికీతైలము	మోహినితైలము
డబ్బీ 1-కి 0-6-0	డబ్బీ 1-కి 0-4-0	సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము డిపో, 8, తింబుకెట్టి పిథి, మదరాసు.

పాదాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక నహితమైన డా॥ పి. డి. సావంతుని వనోపదేశసారసరిల్లా

అపరిశుభ్రపు రక్తములను జనించు బాధ్యమలను కిరీటమువంటి వండు, పురుగులను, మచ్చలను, గండ్లములను తుండ్లను, ప్రాంతోష్ణులను అన్ని విధములకలన గలగు శర్మకొగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

కనావధిసార్వభౌమి గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైన మధ్యకచ్ఛిను అన్ని విధములైన రోగములను పోగొట్టును. కిరీటమునందలి పాదరసదోషములను, పులుబద్ధకమును కాష్టసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరుచును. కిరీటాశ్మమును గలగజేయును. 16 రోజులవరకు టుండుటకు 4 కొప్పుల బుడ్డిలో అమృతమును.

ప్రాస్త్రోటరు:— పి. డి. సావంత్. 144, ఫననవాడి. నెం 2 బొంబాయి.

Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144. No. 2. BOMBAY.

చిక్ బాపాలిపి త్రశంస

ఇది వెన్నలకంటి అస్సారాయ చిరచిరము.

రెల 4-0-0 బాప్తేజ అధికము.

అంధ్రపత్రికా కార్యాలయము 7, తింబుకెట్టి పిథి, మదరాసు.

మీ కవనరమయినచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోతపోయినట్టి గాన వనులను గురించియు, ఉక్కు, ఇనుపవాసములు, వంపులు వంపులుగ వంచబడిన లేకులు కోణములుగా పొన్నట్టి ఇనుపకమ్ములు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారిలోనే సంగతిసందర్భముల ఫలకా నాలోచించవలసినది. మీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువ టెలల కిచ్చుటలోను కోరి నంటినే వానిని పకాలములో పరఫరా చేయుటలోను గొప్ప పేరు మోగినవారు.

విలాసము:— ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ

సౌత్ ఇండియా ఇంజనీయర్లు లిమిటెడ్, తరాలపెట్టె నెం 585 రు,

389 మదరాసు

(పై కామ్యూజివ్ గోడనప్పుడు ఈ వ్యక్తికీరు కూడ నుదహరింప గోరుచున్నారు.)

అమృతవల్లి

మనోరంజకమైన నవల.

విజ్ఞానప్రతిభా గ్రంథమందలియందు బంగారుడకక నులను బొందిన కంచనపల్లి కనకమ్మ విరచితము.

పీ 38 1-4-0

గ్రంథశ్రీ మనోహరము. కథ గవకంతము.

భావములు గంభీరములు. చదివి ఆనందింపటకు తగినది.

చిరునామ:— అంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

7, తింబుకెట్టి పిథి, జి. జి. మదరాసు.

అమృతాంజన అవశేషము.

ఈ అవశేషము రక్తమును శుభ్రపరిచే పీర్మును పొల్చిం చి నులముల కలిసియి యున్నకేననము చేసి చేతి కాచి చుట్టల పోగొట్టును. మెడనును చల్లచేసి కిరీటమునకు తేజస్సును కలిగించును. దీర్ఘక్షయ, భేదలు, తిలసోపి, రోమ్యునోపి మొదలగువానిని తప్పక నివారించును.

219 అర్థపాన డబ్బీ 1-కి రూ. 2-0-0.

వైద్యశాస్త్ర మణికంఠర్ గోవింద్ పి, అంధ్రపత్రికా కార్యాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

తామరతైలము.

డబ్బీ 1-కి 0-6-0. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

అమృతాంజనం డిపో, 8, తింబుకెట్టి పిథి, మదరాసు.

ఆంధ్రోద్యమము.

మొదటి యె దాండ్ల మహాభవనసభలయందలి సహృదయ సంఘాధ్యక్షులు, సభాధ్యక్షులు, యువస్వామి ములు, వారి చిత్రపటములు, సభా నీర్వాహములుగలవు.

రెల రూ. 1-8-0. పోస్టేజీవేలు.

ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము, 7, తింబుకెట్టి పిథి, మదరాసు.

పాశ్చాత్య వేంకటాచల

వండితులవారి సిద్ధౌషధములు.

లోకముయందలి కస్తూరిసూత్రల నివృత్తనను వరికింపును.

ప్రతి వర్షమునను లక్షలకొలది సీసాలు విక్రయించు బడుచున్నది.

ఇండియాపాత మూర్తియే క క; బర్మా, సిలోవా, మలియన్స్, గోవా, ఫిజి, విలెండ్, ఈస్టాఫ్రికా, ముగ్గను (పశ్చిమ)లవారు మాడ నీ సిద్ధౌషధమును, ఈ పయోగించు చున్నారు.

మహాభాగము "2 శేబియక లోకముయందలి" కస్తూరి మూర్తిల సీసా మీ యింటు నున్న మెడల, మాటికి తైద్యుల సమయమును, నిరీక్షించి, మొర పెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.

కిరీటము, కిరీటాశ్మము, అజీర్ణము, పార్శ్వవాతిము, జ్వరము, హృదయము, పులుబద్ధకము, దగ్ధు, గెజునోపి, బలహీనత, అనారోగ్యము, చెడ్డనీటినుండి గలగు వికారము, చిన్న చిడ్డలలో లగు జ్వరము, దగ్ధు, వాయువు, మరియు ననేక రోగములను, ఈ సిద్ధామృత సేవనచే నాశ్వర్యముగా పోయి గుణము గలుగును.

తైద్యశాలలో ననేకవిధము లునట్టియు నుపయోగకరములగు కిచ్చుటక చూచికలనుండియే యావధములను నేర్చుకొనవలయును.

సిద్ధమైన యావధిసార సుగుణము, ప్రతి సీసా మండున నుండును; చూచి నిరీక్షింపవలెను.

అనుచువచ్చుచు, ప్రతిసీసాలో గూడి

చుండును. 380 మూలమున్న సీసా 4 అయిన, మూలము.

6 సీసాల వికరణ నెప్పించుకొన బహుల అర్హులొకేరూ. రూ. 1-8-0

12 సీసాల వికరణ కోరిం 2-12-0

25 సీసాల వికరణ గోవిం 5-0-0

అనుచు వచ్చుచున్న మూలము అయిన 500 మూలములకు వారికిను.

అనుచు వచ్చుచున్న మూలములకు, ప్రతి సీసా రామవైద్యశాల, మైసూరు

